

Proti vladnemu gospodarskemu manevru protestiralo nad sto tisoč demonstrantov

Brutalen napad na Bruna Trentina med veliko manifestacijo v Firencah

Solidarnost s tajnikom CGIL, ki obsoja le pobudnike agresije - S stavko v toskanski prestolnici začetek stavk po deželah - Doslej najbolj znan napad na Lamo v Rimu

FIRENCE — Udarci, pljuvanje, gnila jajca in paradižniki, čevlji, kovanci in velike železne matice so dočakali generalnega tajnika CGIL Bruna Trentina na prvi od serije stavk, ki so v posameznih deželah organizirane proti gospodarskim ukrepom Amatove vlade. Brutalen napad na tajnika CGIL pa kljub temu ni mogel pokvariti veličastne manifestacije - največje v zadnjih dvajsetih letih - v Firencah, na kateri je po podatkih policije sodelovalo sto tisoč, po mnemju sindikatov pa še precej več, manifestantov. Vzdušje je pokvarila skupina 500 skrajnežev, ki je z vsemi silami skušala prebiti kordon policije in se fizično lotiti Trentina.

Ta je v govoru napadalce označil za fašiste, kasneje pa je povedal, da brutalna agresija na Trgu Santa Croce ni bila usmerjena proti Amatu in vladnim gospodarskim ukrepom, temveč proti

CGIL, proti njegovemu »izdajstvu«
in proti celotnemu sindikatu zaradi podpisa julijskega dogovora o ceni dela. »Navajen sem na razne oblike nasilja in protesta med delavci, ki jih lahko razumem, če do njih pride spontano,«
je dejal Trentin. »Toda žalosti me dejstvo, da je bilo med včerajšnjimi napadalci toliko mladih obrazov. Kljub temu pa ne krivim njih, temveč tiste, ki iz ozadja vodijo te izolirane skupine. Strah namreč vzbuja dejstvo, da ti lahko nekoč prevzamejo oblast v državi in v sindikatu,«
je še poudaril generalni tajnik CGIL.

Takoj po brutalnem napadu so začele prihajati solidarnostne izjave iz vrst sindikatov, podjetniškega sveta in politikov. V vrstah CGIL je bil Trentin deležen popolne solidarnosti tudi s strani notranje opozicije, vodstvo sindikata CISL pa je napad ocenilo kot

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Kljub brutalni agresiji je Trentin spregovoril zbrani množici (AP)

VSS začel preliminarno preiskavo proti sodniku Carnevaleju

RIM — Prva poročevalska komisija Višjega sodnega sveta je sklenila da začne s preliminarno preiskavo proti predsedniku prvega kazenskega oddelka rimskega kasacijskega sodišča Corradu Carnevaleju zaradi domnevnih storjenih nepravilnosti, ki so nezdružljive z njegovim položajem. V skladu z zakonom so Carnevaleju tudi poslali sodno jamstveno obvestilo, ne ve pa se, kdaj naj bi ga zaslišali pred komisijo VSS.

Postopek so začeli zaradi cele vrste prijav, ki jih je na VSS vložil poslanec DSL Violante. Ta je lani predložil tudi poseben dosje, v katerem je dokumentiral celo serijo »materialnih napak«, ki naj bi jih zagrešil Carnevale pri nekaterih razsodbah. Če bo Višji sodni svet ugotovil, da je Carnevale res kriv za »napake«, ki jih v prijavah navaja Violante, bo moral zapustiti visok položaj na rimskem kasacijskem sodišču.

Po srečanju Mitterranda s Kohlom popoln molk

PARIZ — Včerajšnji sestanek med francoskim državnim poglavarjem Mitterrandom in kanclerjem Kohlom se je odvil v popolni tajnosti: nista dajala izjav, odpadlo pa je tudi prvotno napovedano srečanje glasnika Elizejske palače z novinarji. Opazovalci menijo, da sta osnovala tehtne predloge za premostitev krize, v katero je zabredel evropski denarni trg, predvsem pa za ureditev procesa evropske združitve, ki da jih bosta iznesla na londonskem vrhu sredi oktobra. Dogovorila naj bi se za takšno vsebinsko prirojitev pogodbe iz Maastrichta, kakršna bi zagotovila večjo demokracijo in razvidnost sklepov, ki jih bo sprejemala v bodoče Evropska skupnost.

Na zasedanju Mednarodnega denarnega sklada in Svetovne banke v Washingtonu

Camdessus pozval Italijo k poravnavi primanjkljaja na področju javnih financ

WASHINGTON — Združene države Amerike, Nemčija in Italija morajo nujno pospešiti zdravljenje svojih bolnih financ, da tako sprostijo varčevanje in vnovično poženejo proizvodne naložbe, in znižati dolgoročne obresti, kajti sleherni odlaganje z zmanjšanjem proračunskega primanjkljaja zaradi bojazni pred nadaljnjo upočasnitvijo gospodarske rasti v industrializiranem svetu bi imelo uničujoče posledice tako za same razvite države kakor in še posebno za nerazvita območja.

Generalni direktor Mednarodnega denarnega sklada Michel Camdessus je torej odprl letno skupščino IMF in Svetovne banke z odločnim posvarilom omenjeni trojici (zlasti pa Italiji): golo zrahljanje kreditne politike zaradi morebitnih negativnih učinkov na kratki rok nikakor ne bo zadostovalo

za temeljito ozdravitev že strukturno bolehnih gospodarstev, razen tega pa bi utegnili sprožiti nov zaskrbljujoč poskok cen. Ko bi imele vse države svoje račune čiste, tedaj bi se lahko monetarnim vzvodom povrnilo njihovo prvotno in glavno vlogo, ki tiči v strogem nadziranju inflacije, je nadaljeval Camdessus in pozval k smotrnejšemu usklajevanju denarnih politik - sedanje viharo razpoloženje na deviznih trgih je namreč ravno posledica luknjastih javno-finančnih aparatov in pa preglobokih razlik med severnoameriškimi in evropskimi kratkoročnimi obrestnimi stopnjami.

»Lekcijo si je treba zapomniti, da bo rodila boljše sadove,«
je pribil generalni direktor IMF, s katero

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Anglija je znižala obresti na 9%

(Telefoto AP)

Generalna skupščina OZN bo vsak čas odločala o usodi ZR Jugoslavije

Predsednik Izetbegović zahteva orožje

Alija Izetbegović pred Generalno skupščino OZN (AP)

LJUBLJANA — Premier mednarodno nepriznane zvezne republike Jugoslavije Milan Pantić si je v ponedeljek zvečer obupno prizadeval doseči priložitev glasovanja o statusu tako imenovane tretje Jugoslavije oziroma njenega sedeža v Generalni skupščini. Agencije poročajo, da so bila njegova prizadevanja zaman, kljub temu, da je zunanje ministre petih držav stalnih članic varnostnega sveta kar enajst ur prepričeval, naj glasovanje preloži. Generalna skupščina Združenih narodov naj bi torej sinoči v okviru rednega jesenskega zasedanja razpravljala in glasovala o izključitvi Zvezne republike Jugoslavije iz dela Generalne skupščine. Podla-

ga za razpravo je seveda nedavno sprejeta resolucija Varnostnega sveta, s katero so predlagali izključitev Zvezne republike Jugoslavije iz Generalne skupščine ter srbsko-črnogorski državi sporočili, naj zaprosi za sprejetje v OZN. Kot se je izvedelo pa so Pantiću dovolili govoriti še pred glasovanjem v Generalni skupščini, vendar naj bi to ne bil njegov načrtovani govor pred Generalno skupščino v okviru splošne razprave. Pantić naj bi namreč kot predstavnik Jugoslavije v tej razpravi nastopil v četrtek, izključitev Jugoslavije pa mu bo to preprečila. Po

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Spet siloviti spopadi na vseh frontah BiH

LJUBLJANA — Medtem, ko so se ženevska pogajanja znašla v slepi ulici, pa se spopadi v Bosni in Hercegovini nadaljujejo z nezmanjšano silovitostjo. Kot je zadržilo poveljstvo prvega sarajevskega korpusa, naj bi srbsko ofenzivo ustavili. Najhujše napade, ki so potekali v okolici hriba Žuč in naselja Stup, so branilci odbili in zavzeli nove položaje. Srbske sile so v noči na torek in včeraj popoldne iz topniškega in pehotnega orožja občasno obstreljevale obrobne dele Sarajeva. Granate so padale na območje Starega grada, občasno pa tudi na občine Center, Novo Sarajevo in Novi grad. Sarajevo je, kot poročajo še vedno brez električne energije, ni pa znano, kdaj bo mesto dobilo elektriko, saj delavci elektrogospodarstva nočejo popravljati daljnovodov brez zaščite pripadnikov mirovnih sil. O nadaljevanju spopadov poročajo tudi z

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Za podjetja lahko pride tudi do imenovanja sodnega upravitelja

V veljavi odlok o zaplembi nezakonitega premoženja

RIM — Z objavo v Uradnem listu je včeraj začel veljati odlok, ki govori o zaplembi neupravičeno pridobljenega premoženja. Tako vsem obtožencem (posameznikom ali podjetjem) zaradi dajanja ali sprejemanja podkupnine, zlorabe položaja ali izdaje uradnih skrivnosti grozi zaplemba premoženja v višini, ki sta si jo je posameznik oziroma podjetje na nezakonit način pridobila. V primeru podjetij pa lahko sodišče celo imenuje sodnega komisarja.

Kar zadeva premoženjske zadeve, pride do zaplembe premoženja takrat, ko pride do obsodbe ali sodnega postopka proti osebam, ki so obtožene kaznivih dejanj v zvezi z javnim upravljanjem. V tem primeru mora javni tožilec od sodišča zahtevati zaplemba premoženja v enaki višini, kot je znašala premoženjska korist zaradi kaznivih dejanj. Namesto zaplembe bo obtoženec lahko položil določeno kavcijo ali garancijo, sodišče pa se bo lahko odločilo za zaplemba še pred obsodbo, v primeru, da bi obstajala nevarnost, da se premoženje izgubi ali odtuji. Odlok o zaplembi bo prekladan, če bo v teku sodnega postopka prišlo do oprostitev, sklep o zaplembi pa tudi zastara, če se

v dveh letih in pol ne pride do obsodbe na prvi stopnji, v štirih letih in pol do drugostopenjske obsodbe in v šestih letih do definitivne obsodbe.

Poleg zaplembe pa sodišče lahko proti obtožencem oziroma obsojenim začasno izreče tudi prepoved vpisa v razne sezname, v register trgovinske zbornice in v seznam gradbenikov, prepoved pa lahko tudi prejemanje javnih prispevkov in posojil. Dokončen sklep o zaplembi pomeni tudi izrek teh prepovedi za obdobje petih let in to tudi proti »tretjim« lastnikom zaplenjenega premoženja.

Zaplemba premoženja pa lahko sodišče odredi tudi za podjetja, če so osebe, ki so obtožene korupcije, delovale v imenu ali za interes nekega podjetja ali konzorcija. Tudi za podjetja velja, da je zaplenjeno premoženje po vrednosti enako, kot je bila neupravičeno pridobljena korist v denarju ali drugih oblikah. V nekaterih izredno resnih primerih pa lahko sodišče imenuje tudi sodnega upravitelja.

Ob tem velja povedati, da novi predpisi veljajo tudi za vse nezaključene postopke na dan 22. septembra.

Aretirali tolpo spretnih in iznajdljivih goljufov

V Rimu ponaredki kreditnih kartic

RIM — Leteči oddelek rimske kvesture je včeraj zaplenil 200 tisoč ponarejenih kreditnih kartic in aretirali štiri sebe, ki jih obtožnica bremeni združevanja v zločinske namene, goljufij in poneverb. Tolpi goljufov so prišli na sled po treh mesecih preiskave. Vse je sprožil neki lombardski trgovec, ki je ugotovil nepravilnosti na svojem računu.

Vodja tolpe je 27-letni Francesco Maria Boncompagni Ludovisi, rimski plemič, ki pa mu je uspelo pravočasno zbežati v tujino. Manj sreče je imela 41-letna Barbara Cesari, lastnica treh trgovin s perilom v Rimu. Prav v njenih trgovinah so po prvih ugotovitvah prepisali podatke s kartic klientov in presneli magnetne kode. Te podatke so nato vnašali na nove kartice, s katerimi so po Italiji in

tudi v tujini vnovčevali predvsem gotovino. Ves posel jim je prinesel več sto milijonov lir.

Povsem razumljivo je goljufija zahtevala tehnološko usposobljene ljudi. Med aretiranci je tako tudi izvedenec za informatiko Paolo Mancini, ki je obenem borzist pri Vsedravnem raziskovalnem svetu (CNR).

Poleg kreditnih kartic so agenti letkega oddelka zaplenili tudi naprave za ponarejanje kartic in za registracijo magnetnih kod. Preiskovalci so prepričani, da so v celotno zadevo vpletene še druge osebe, ki so predvsem poskrbele, da so podatke iz pravih kreditnih kartic presneli v raznih trgovinah. Goljufi so v bistvu ponaredili kartice različnih firm, podatke ene so presneli celo v ameriškem Las Vegasu.

Ross Perot zadnje upanje za Busha ki ne uspe prepričati svojih volilcev

WASHINGTON — Ameriški predsednik Bush se nahaja na robu prepada. Že mesec dni je stalni gost raznih televizijskih mrež, a kljub temu mu ne uspe prepričati volilcev. Po zadnji anketi ima njegov tekmelec Bill Clinton (na sliki AP) kar 21 točk prednosti.

Ko manjka le 43 dni do volitev je tak rezultat dobesedno porazen, tako da sedaj šef Bele hiše lahko upa le, da se Ross Perot vrne v igro in pomeša vse karte, saj drugega asa nima, ker gospodarstva ne uspe oživeti, Clintonova Ahilova peta - izogibanje služenju vojaškega roka v Vietnamu - pa do sedaj ni vžgala, kar za volilce to ni prehud greh. Bushu ne preostaja drugega torej kot Perot. Teksaški milijarder se je namreč v intervjuju za mrežo CBS posul s pe-

pelom, ker se je umaknil iz tekme za predsedniško mesto. Zaveda se, da ima še ogromno pristašev in da bi se lahko vrnil v igro, če bi to zahtevali njegovi volilci. Njegovih skoraj gotovih 17 odstotkov volilcev je že napovedalo, da bodo v odsotnosti Perota volili za Billa Clintona.

Bush torej upa, da se Perot vrne v igro, ker bi odvzel glasove skoraj izključno guvernerju iz Arkansasa. V republikanskih vrstah vlada pravo razočaranje, ker tudi pod taktirko sposobnega Jamesa Bakerja Bushu ni uspelo medijsko poraziti Clintona, ki s precej manjšim medijskim naporom prepričljivo vodi pred Bushem, saj bi po zadnji anketi Washington post kar 58 odstotkov volilcev podprlo Clintona, medtem ko bi Bush prejel le 37 odstotkov glasov.

Silovito neurje je prizadelo Francijo

PARIZ — Osem mrtvih in pet pogrešanih je še začasni obračun silovitega neurja, ki je prizadel osrednja in južna območja Francije. Gmotna škoda je ogromna, saj je orkanski veter ruval drevesa in odkrival strehe, v južni Franciji pa je kot jajca debela toča klestila vinograde in sadovnjake.

V prihodnjih dneh lahko torej pričakujemo silovite nevihte tudi nad severno Italijo. Prva je bila že včeraj nad Savono, kjer so reke prestopile bregove, tako da je bilo mesto več ur odrezano od svojega zaledja. Gmotna škoda je ogromna, dve osebi pa pogrešajo.

Ponovno se je torej potrdila prastara modrost, da se dolgo indijansko poletje navadno prevesi v jesen s silovitimi ekvinokcialnimi nevihtami, kar potrjujejo tudi včerajšnje dolgoročne vremenske napovedi.

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● Trentin

»strahopetno in načrtovano agresijo, ki so jo izvedli profesionalni provokatorji s škvadrstičnim nasiljem in to proti delavcem in sindikalnim voditeljem.« Tajnik UIL Larizza je dejal, da so napadali na Trentina »krokariji, ki nimajo nič skupnega z demokracijo,« poudaril pa je še, da je sam »prizadet ravno toliko kot sam Trentin,« včerajšnji napad pa za Larizzo predstavlja poskus, da bi spravili na dan preživele in pokopane stare logike nasprotij.

Tudi italijanski državni vrh je izrazil polno solidarnost Brunu Trentinu. Tako mu je popoldne telefoniiral predsednik Scalfaro, napad pa so med drugimi obsodili še ministrski predsednik Amato in predsednika zbornice oziroma senata Napolitano in Spadolini. Tajnik DSL Occhetto pa je izrazil ogorčenje zaradi napada na Trentina in zato, ker je do napada prišlo »med veličastno manifestacijo in v trenutku, ko si sindikat z vsemi silami prizadeva, da bi spremenil nepravilne vladne ukrepe.« Solidarnost sindikalnemu voditelju CGIL so izrekli tudi Forlani, podtajnik PSI DI Donato, voditelj radikalcev Pannella, sam napad pa je obsodil tudi predsednik SKP Cosutta, ki pa je še dejal, da izraža vso podporo delavcem v njihovem protestu in zahtevah po razveljavitvi julijskega dogovora. Povsem drugačno pa je bilo stališče leaderja Severne lige Bossija, ki je iskal besede opravičila za napadalce na Trentina.

Napad na Bruna Trentina je zadnji v - na srečo ne najbolj številni - seriji napadov na sindikalne voditelje. Žrtve takih napadov so bili že prej Lama, Benvenuto in Marini, najbolj znan pa je napad avtonomistov 17. februarja 1977 na takratnega tajnika CGIL Lamo, ki je skušal spregovoriti rimskim študentom. Takrat je bilo v spopadih 59 ranjenih, rektor rimske univerze Ruberti pa je zahteval še poseg policije, da je preprečila študentsko zasedbo univerze.

● Camdessus

rim pa ni soglašal ameriški zakladnik minister Nicholas Brady, češ da je mogoče gospodarstvo poživiti le s potlačitvijo obresti: »Ob vztrajanju pri visokih obrestih ostaja donos od naložb zamrznjen v bankah.« Po tem se ravna tudi Angleži, ki so včeraj znižali obrestno stopnjo z 10% na 9% (to daje slutiti, da ne nameravajo tako zlepa spet v Evropo). Tega mnenja kajpak ni Nemčija, čeprav je čuti glasove, da utegne Bundesbank enkrat do konca leta vendarle znova poceniti denar, vendar ne za več kot 0,25%.

V Washingtonu se je razširila vest, da bo danes zasedal evropski monetarni odbor, ki odreja spremembe znotraj denarnega sistema. Francoski minister za gospodarstvo in finance Michel Sapin je to zanikal, kakor je tudi demantiral glasove, po katerih naj bi se danes sešel z nemškim kolegom Theom Waiglom. Sicer pa je Sapin odločno zavrnil možnost kakršne koli spremembe tečajnih razmerij v EDS: »Pariteta franka nasproti marki je nedotakljiva!«

Guverner Carlo Azeglio Ciampi, ki je na washingtonskem zasedanju uradni zastopnik Italije (toda v biltenu IMF so namesto njegove fotografije priobčili posnetek generalnega direktorja Lamberta Dinija...) si je vpričo Camdessusovih očitkov tudi sam privoščil pečico in to proti vsem ostalim enajstim članicam Dvanajsterice: »Ko bi bili poslušali naš poziv iz dne 12. septembra k splošni reviziji tečajnih paritet, bi preprečili devizno nevihto, Bundesbank pa bi gotovo v izdatnejši meri znižala diskontno mero.« Ciampi je potrdil veljavnost odločitev, naj lira še naprej prosto niha zunaj EDS in naj ostane uradni menjalni trg za nedoločen čas za-

prt. V resnici je bila včeraj vrednost lire nasproti marki pretežno ustaljena (843), medtem ko je nasproti dolarju narasla (okoli 1.240). Nasprotno je funt šterling vnovič padel, slabo pa je šlo tudi francoskemu franku in španski pezeti.

● Izetbegović

omenjenem maratonskem pogovoru z zunanjimi ministri stalnih članic pa Panić ni bil nič kaj zgovoren. Ni želel neposredno odgovoriti na vprašanje o tem, kakšen je bil njegov uspeh, dejal je le, da bo na Balkanu kmalu zavladal mir. Pred tem pa je jugoslovanski premier pisal vsem članicam OZN. V pismu je poudaril, da ukrepi, ki jih priporoča Varnostni svet v zvezi s položajem Jugoslavije nimajo podlage v listini Svetovne organizacije. Panić je tudi poudaril, da je Varnostni svet prekoračil svoja pooblastila, saj bi bilo po mednarodnem pravu in praksi OZN v podobnih primerih potrebno povsem drugačno ravnanje.

V New Yorku pa je včeraj odpoval tudi predsednik Slovenije Milan Kučan, ki naj bi v Generalni skupščini svetovne organizacije v splošni razpravi sodeloval jutri. V tej razpravi pa je že nastopil predsednik Bosne in Hercegovine Alija Izetbegović. Svetovno organizacijo je pozval, naj stori vse za vzpostavitev miru v njegovi domovini. Zahteval je tudi ustanovitev mednarodnega sodišča za vojne zločince in odpravo prepovedi prodaje orožja Bosni in Hercegovini. Če svetovna organizacija ne uspe zagotoviti miru v Bosni in Hercegovini, mora dovoliti tej državi, da si kupi orožje in se sama brani, je dejal Izetbegović. Medtem pa so po pričakovanju propadla ženevska pogajanja med tremi sprtimi stranmi v Bosni in Hercegovini. Drugačnega izida

pogajanj tudi ni bilo mogoče pričakovati, posebej še potem, ko je bosansko-hercegovski zunanji minister in vodja muslimanske delegacije Haris Silajdžić izjavil, da se z vojnimi zločinci ne bo pogajal. Kot poročajo pa pogajanja v Ženevi niso povsem zastala, vendar zdaj potekajo na nižji ravni. Sopredsednika mirovne konference o nekdanji Jugoslaviji Cyrus Vance in lord Owen, ki nista skrivala razočaranja nad neuspehom ženevskih pogajanj, sta medtem že napovedala, da bosta jutri ali v petek vnovič obiskala Zagreb in Beograd. Skušala bosta namreč poiskati nove možnosti za nadaljevanje pogajanj v Ženevi. Že včeraj pa sta Vance in Owen odpovala v Grčijo na pogovore s premierjem te države Micotakisom. Z njim nameravata preučiti predvsem problem, ki je nastal zaradi naftnega embarga proti Srbiji in Črni gori. Prepoved trgovanja z omenjenima državama pa je prizadela tudi Makedonijo. Medtem je grško zunanje ministrstvo včeraj sporočilo, da je Grčija spet začela pošiljati nafto nekdanjim jugoslovanskim republikam: Makedoniji, Sloveniji, Bosni in Hercegovini in Hrvaški. V sporočilu grškega zunanjega ministrstva je tudi rečeno, da so začeli pošiljati nafto potem, ko se je začel uresničevati načrt Evropske skupnosti za nadzor nad embargom Združenih narodov proti ZR Jugoslaviji oziroma Srbiji in Črni gori.(NIA)

● Spet spopadi

drugih bosansko-hercegovskih bojišč. Tako so, kot poroča HTV, v Bosanski Posavini vso noč in včeraj dopoldne potekali nenehni napadi srbskih sil na celotni fronti. Kot poroča isti vir, naj bi v teh napadih uporabljali tudi bojne strupe. Srbska pehota je večkrat skušala prebiti položaje branilcev,

vendar so jih le-ti zavrnil. Tudi včeraj se je nadaljevalo bombardiranje Bosanskega Broda, po razmeroma mirni noči pa so srbske sile s topništvom iz Bosne včeraj spet začele obstreljevati tudi Slavonski Brod. O nadaljevanju spopadov poročajo tudi v območja Toboja, Brčkega, Gradačca in Jajca. Srbski viri poročajo, da so muslimanske sile v nedeljskih spopadih v bližini Kalinovika, približno 40 km južno od Sarajeva, utrpeli precejšnje izgube. Namesnik poveljnica Unproforja za Sarajevo general Morillon je včeraj napovedal obnovev zračnega mostu s Sarajevom. To je nujno, saj mestu že primanjkuje hrane. Prek zračnega mostu so doslej v okoljeno Sarajevo pripeljali kar 88 odstotkov vse pomoči, le 12 odstotkov moči pa je tja prispelo s kopenskimi konvoji. Pričakujejo, da se bodo tudi srbske sile strinja le z obnovitvijo humanitarne pomoči, saj so si doslej prisvojile kar petino pomoči namenjene Sarajevčanom. Tudi visoki komisariat Združenih narodov za begunce je že včeraj napovedal obnovev poletov letal s človekoljubno pomočjo Sarajevčanom, vendar pa so nekatere države zahtevale dodatno zaščito letal, sodelujočih v tej operaciji. Kot je poročala agencija Associated Press, so Nemčija, Kanada in Norveška obvestila visoki komisariat za begunce, da morajo biti letala obvezno opremljena z elektronskimi protiraketnimi napravami, za kar pa je seveda potreben določen čas, kot ocenjujejo vsaj teden ali dva. Sicer pa je včeraj vrhovno poveljstvo mirovnih sil Združenih narodov v Zagrebu sporočilo, da zdaj tečejo priprave za izvajanje resolucije nepristnega sveta Združenih narodov za zaščito konvojev s človekoljubno pomočjo v Bosni in Hercegovini. Resolucija predvideva povečanje števila modrih čelad v BiH s sedanjih 1.500 na 8.500.(NIA)

Po zatrdilu odbornika Longa deželni komisiji za splošne zadeve

V kratkem naj bi ustanovili družbo Finest in Servisni center

TRST — Deželni odbornik za Finance Bruno Longo je včeraj obrazložil komisiji za splošne zadeve pri deželnem svetu, ki ji predseduje Oscarre Lepre, statutne značilnosti bodoče pordenonske družbe Finest in goriškega Servisnega centra. Evropska skupnost ima sicer gotove pridržke glede državnega zakona za razvoj obmejnih območij kot takega, vendar zadevajo ti na primer tržaški Offshore, ne pa specifično tudi navedeni ustanovi, zaradi česar pojde postopek za udejanjenje njunih statutom naprej in to, kakor je pojasnil Longo, v upanju, da se bodo stvari pred njuno formalno ustanovitvijo razčistile. Deželna vlada je statuta že odobrila, istotako tudi druge zainteresirane ustanove - deželni vladi Veneta in Tridentinske Južne Tirolske ter obe avtonomni pokrajini. Longo je zatrdil, da bo mogoče že čez kakšen teden k notarju, da bosta torej Finest in Servisni center s potrebnimi organi prav kmalu postala stvarnost. Finest bo delniška družba, goriški center pa združenje, kajti Inštitut za zunanjo trgovino (ICE) ni mogel sodelovati pri oblikovanju njegovega statuta, saj bi šlo za sodelovanje z izrazito konkurenčno ustanovo.

Družba Finest, ki bo imela sedež v Pordenonu, bo sprožala industrijsko in trgovsko sodelovanje z Av-

strijo, srednjeevropskim in balkanskim zaledjem ter z državami, ki so bile sestavni del Sovjetske zveze. Opraviti bo imela torej z mešanimi podjetji in družbami, s kooperacijskimi pogodbami in tehničnim, upravnim ter organizacijskim servisiranjem, kakor tudi še z dajanjem jamstev. Verjetno bodo ustanovili v Venetu posebno sekcijo te družbe. Glavnica Finesta bo znašala 120 milijard lir, v upravnem svetu pa bo sedelo od enajst do največ sedemnajst članov.

Goriški Servisni center pa bo imel, kot rečeno, združeno obliko. Podjetja bo seznanjal z normativom tujih držav in z možnostmi raznovrstnih olajšav pri poslovanju z njimi, poleg tega bo igral vlogo poslovne borze na področju dobrin in storitev, industrijskih projektov, patentov in know howa, baval pa se bo tudi še s poklicnim usposabljanjem, prirejal zasedanja in seminarje ter skrbel za izdajanje ustreznih publikacij v sodelovanju z univerzami iz FJK, Veneta in Tridentinske-Južne Tirolske, s tržaškim zavodom ISDEE, z goriškim ISIG-om in še s številnimi drugimi študijsko-raziskovalnimi inštituti. Center bodo sestavljali skupščina družabnikov, predsednik, upravni svet in seveda še nadzorni odbor.

Na mednarodnem ex-temporu

V Piranu nič koliko nagrajencev

PIRAN — Prava poplava nagrajencev je značilnost 27. mednarodnega slikarskega ex-tempora v Piranu, ki pa je po svoje razumljiva, saj se je za nagrade potegovalo kar 196 slikarjev, naslikali pa so 225 platen. Tako je imela mednarodna žirija, ki ji je predsedoval likovni kritik iz Ljubljane Janez Mesesnel, težko delo, saj je morala za razstavo, ki so jo odprli v nedeljo, določiti samo 77 del. Veliko nagrado Obalnih galerij Piran (organizatorja prireditve) je dobil Bruno Paladin z Reke (nagrada je znašala 50 tisoč tolarjev), nagrado tržaške revije Juliet (možnost samostojne razstave v tej tržaški galeriji) pa je dobil Emil Konjhodžić iz Ljubuške.

Ostalih 23 nagrajencev je dobilo nagrade v višini po 30 tisoč tolarjev (ali ustrezni protivrednosti za počitnice v hotelih). Nagrajenci pa so: Zlatko Prah iz Velenja, Nataša Ribič, Vlado Stjepić, Gani Llalloshi, Ivo Prančič, Todorče Atanasov in Dušan Fišer, vsi iz Ljubljane, Gigo de Brea in Milovan Valič iz Nove Gorice, Joseph Ahel z Reke, Janez Ferlan iz Škofje Loke, Beppino Tosolini iz Martignacca, Elio Lucio Modesto in Tarcisio Mecchia iz Vidma, Luciano Kleva iz Izole je dobil dve nagradi, Danja Bajc iz Novega mesta, Silvano Clavara, Giuliano Pecelli in Paolo Cervi iz Trsta, Klementina Golija in Ajda Savinjšek iz Kranja in Dragoljub Rakinić iz Radovljice.

BORIS ŠULIGOJ

Occhetto obišče Ljubljano

TRST — Delegacija deželne zveze Demokratične stranke levice, v kateri so bili tajnik Elvio Ruffino, odgovorni za zunanje zadeve Claudio Tonel in deželni svetovalec Miloš Budin, se je sestala v Ljubljani s predsednikom Stranke demokratične prenovalce posl. Cirilom Ribičičem, ki ga je spremljal zadolženi za odnose s tujino Vojko Venišnik.

Odposlanstvi sta široko in poglobljeno razpravljali tako o razmerah v Sloveniji (Ribičičeva SDP je sestavni del levsredinske koalicije, ki je zdaj na vladi), kakor tudi o razvoju politike in gospodarstva v Furlaniji-Juljski krajini oziroma v Italiji.

Predstavniki DSL in SDP sta še prav posebno zaskrbljeno proučili dramatična dogajanja v Bosni.

Na sestanku so med drugim tudi položili temelje za obisk, ki naj bi ga v kratkem opravil v Ljubljani vsedržavni tajnik Demokratične stranke levice Achille Occhetto.

V Vidmu srečanje PSI-LDS

VIDEM — V Vidmu bo danes srečanje zastopstva PSI iz Furlanije-Juljske krajine z delegacijo slovenske Liberalno-demokratske stranke. Gre za prvo uradno srečanje obeh strank po sestavi nove vladne večine v Sloveniji, ki jo vodi prav predstavnik LDS dr. Janez Drnovšek.

Na srečanju, ki bo v kongresnem centru Palače Kechler (za 13. uro je v istem kraju najavljena tiskovna konferenca), bo govor predvsem o bližnjih volitvah tako v Sloveniji kot v deželi ter o možnostih nadaljnjega sodelovanja obeh strank.

Delegacijo Liberalno-demokratske stranke bo vodil Jože Školjč, predsednik parlamentarne skupine LDS, v njej pa bodo še minister Miha Kozinc, Igor Lauš in Franco Juri.

V socialistični delegaciji, ki jo bo vodil deželni podtajnik Alessandro Colautti, bodo še Ferruccio Saro, Giacomo Cum, Dario Tersar, Piero Zanfagnini in Rudi Pavšič.

Furlanski jezik vreden zaščite in ovrednotenja

VIDEM — Kakšna bodočnost se piše furlanščini? O tem je tekla beseda na srečanju, ki ga je videmski Inštitut za furlansko kulturo pripravil z videmskimi parlamentarci. Pobude so se udeležili predstavniki Krščanske demokracije in Socialistične stranke Italije, medtem ko ni bilo parlamentarcev Severne lige.

Uvodoma je predstavnik inštituta Federico Rossi razčlenil zdajšnje stanje v zvezi z zakonskim osnutkom za zaščito manj razvitih jezikov, med katere sodi tudi furlanščina. Poudaril je, da po enajstih letih bi bil vendar čas, da bi parlament odobril zakon, ki predvideva zaščito furlanščine. S tem v zvezi je omenil kvarne posledice, ki bi jih za bodočnost tega vprašanja lahko imel zakonski predlog o zaščiti manj razvitih jezikov, ki ga je pred kratkim predstavila Severna liga, katerega podpisnika sta furlanski senator Rinaldo Bosco in Massimo Scaglione.

V tem zakonskem predlogu je namreč furlanščina istovetena z narečjem iz Piemonta. To, po mnenju Federica Rossija in na srečanju prisotnih videmskih parlamentarcev, lahko sproži verižno reakcijo, zaradi katere bi vsa italijanska narečja zahtevala posebno zaščito, kar pa bi bilo pogubno za furlanščino, saj takšnega zakona ne bi nikoli odobrili. Ob tem zakonski predlog Severne lige predvideva, da bi se furlanščino lahko »uzakonilo« tam, kjer je več kot 15 odstotkov prebivalstva, ki se je opredelilo za ta jezik. »Staro« besedilo pa predvideva le 10 odstotno opredelitev.

Na srečanju so sklenili, da je treba upoštevati prvo besedilo zakonskega predloga ter postaviti skupno strategijo, da bi furlanski jezik dobil mesto, ki mu pripada po ustavnih normah.

RUDI PAVŠIČ

Na festivalu narodno-zabavne glasbe dobil zlato plaketo Tržaški narodni ansambel doživel nov uspeh v Ptuj

PTUJ — Praznik muzikantov so domači novinarski poročevalci poimenovali festival narodno-zabavne glasbe, ki je potekal od 4. do 6. septembra v Ptuj.

Če poročamo z zamudo o tem festivalu in o priznanjih, ki so jih tudi naši glasbeniki na tem srečanju dosegli, gre to samo na rovaš velike skromnosti naših pevcev in vodij glasbenih ansamblov, ki so dobri, ki se vedno uveljavljajo, ki dosegajo na vsakem takšnem srečanju uspehe, pa jih je potem nekako sram se hvaliti, ali povedati to, kar so na festivalu dosegli.

V Ptuj je tudi tokrat nastopil Tržaški narodni ansambel, ki ga vodi Tullio Možina, ki igra kitaro, sicer pa tudi poje, Karlo Grgič, ki igra harmoniko, pa Igor Guštin s svojim basom in Marino Besednjak s klarinetom. Kot pevki sta na festivalu nastopili še Marta Fabris in Edith Kocijan.

»Dvaindvajset je bilo ansamblov iz raznih krajev Slovenije, ki so na tem festivalu nastopili. Za nas ni bil to prvi nastop na tej glasbeni prireditvi, ki smo se udeležili že leta 1970 in leto kasneje in na katerih smo vedno dosegli uspehe in nagrade. Tako smo dobili v preteklosti že nagrado za pevsko izvedbo in najboljši zamejski ansambel, pa še nagrado za melodijo in besedilo v narečju,« nam je povedal Tullio, ki se je zglasil v našem uredništvu.

Na prvem dnevu festivala se je za Orfejeve značke potegovalo kar vseh 22 ansamblov. Tržaški ansambel je bil tisti,

ki je, v skupini sedmih, odnesel to visoko priznanje.

Naslednjega dne so tekmovali le tisti ansamblji, ki so dosegli samo zlato in srebrno plaketo. Na tem večeru sta bila nagrajena ansambel bratov Poljanšek iz Kamnika, pa še ansambel AS.

V nedeljo, 6. septembra, je bilo ključno tekmovanje, na katerem se je naš ansambel predstavil z dvema skladbama »Junjska noč« na tekst Nadje Švara in na glasbo Tullia Možine in z narečno pesmijo »Vse pasa«, tekst in glasba Tullio Možina. To vižo je strokovna komisija nagradila kot najboljšo; nagrajena pa sta bila tudi melodija in seveda tekst.

Za najboljšo pevko je bila na festivalu proglašena pevka Andreja Zakonjšek, ki je dobila Korenovo plaketo (Koren je bil prvi pevec solist v ansamblu Avsenikov); občinstvo pa je nagradilo še ansambel Francija Zameta za skladbo »Nasvidenje«.

Za naš tržaški ansambel, ki je tokrat nastopal na festivalu že tretjič in odnesel zlato plaketo, je bil to lep uspeh, ki ga lahko samo vzpodbudi v njegovi nadaljnji glasbeni dejavnosti, ki pa se ne ustavlja samo pri tem.

Na delu je tudi glasbeni orkester z veliko večjimi ambicijami in načrti. A o tem bomo pisali kasneje, ko bodo načrti dodelani in ko bodo glasbeniki tudi pripravili dober program.

NEVA LUKEŠ

Chemo Ljubljana in pota pravice

LJUBLJANA — Da so pota pravice nepredvidljiva in gredo mnogokrat okoli ovinkov, ugotavljajo tudi v Chemu Ljubljana.

To podjetje, ki ima zelo razvejano in uspešno dejavnost, je bilo namreč ob prestore svoje poslovalnice na Reki, ki se je novembra lani organizirala kot firma Chemo Rijeka d.o.o. že na podlagi »Markovičevega zakona«. Prostore te firme na Grobniku je pred nedavnim zapeljal reško sodišče. Lahko bi rekli - novi časi, nove navade. Prostore Chema Rijeka je tamkajšnji aero klub »Krila Kvarnerja« prodal podjetju RI KEM, ki je za tem tožilo Chemo Rijeka za izpraznitev prostorov na Grobniku.

Treba je povedati, da je ljubljanski Chemo na Reki odprl svojo poslovalnico že pred dobrih osemindesetimi leti, po štirindvajsetih letih delovanja pa je reški izvršni svet zaprosil za lokacijo za graditev skladišča. Ker lokacije niso uspeli najti, je bila sklenjena pogodba z nekdanjo Jugoslovansko ljudsko armado o gradnji dveh armiranobetonskih in enega montažnega skladišča na zemljišču, ki je bilo last JLA, poleg avtodroma na Grobniku. Pogodbi je bila dodana klavzula, da bi moral Chemo v primeru vojne nevarnosti izprazniti vojaški skladišči, svojega pa na za-

htevo JA preseliti. Lani in letos pa se je začela zgodba razvijati povsem brez »veznega reda«.

Reški Chemo je namreč od ljubljanskega na posojilo kupil terjateve, embalažo in druge nepremičnine, za skladišče na Grobniku pa so se dogovorili za najemno pogodbo. Pogodbo o najemu prostorov naj bi podpisal direktor Chema Rijeka Nikica Turina, ki pa tega ni storil. Naenkrat se je pojavilo zasebno podjetje RI KEM, za katerega v Ljubljani sploh niso vedeli in ki je prevzelo enako dejavnost v istih prostorih. Poleg tega je taisti direktor sklenil še pogodbo z aero klubom »Krila Kvarnerja« za najem prostorov na Grobniku.

Tu velja povedati, da je zdaj pravni naslednik vsega, kar je na Hrvaškem posedovala nekdanja JA, hrvaška vojska, ki je zagotovila, da prevzame vse obveznosti iz pogodb. Vendar pa, kot pojasnjuje namestnik generalnega direktorja Chema Ljubljana Tone Hren, »Krila Kvarnerja« niso najemnik od hrvaške vojske in torej nimajo nobene pravne podlage za kaj takega. Dejstvo je, da je predsednik reške-

ga aero kluba Slavko Linić hkrati tudi predsednik mestne vlade in da je podpisal pogodbo o oddajanju prostorov, ki sploh niso last tega kluba.

Vse je bilo izpeljano z namenom prenesti premoženje na drugo podjetje, RI KEM pa je, kot se je izvedelo, zasebno podjetje, katerega lastniki so trije bivši delavci Chema Rijeka. Direktor Mladen Signorini je s pogodbami odkupil večji del blaga od Chemo Rijeka pod znatno ugodnejšimi pogoji, kot so jih postavili nabavitelji. Tovornjake je na primer šoferjem prodal po polovični ceni, delavcem Chema Rijeka je govoril, da gre za preoblikovanje podjetja v skladu s hrvaško zakonodajo, nagovarjal pa jih je tudi, naj prodajo svoje delnice, da bi tako svoje deleže prenesli na RI KEM. Toda - prišlo je samo do prodaje, ne pa tudi do prenosa deležev in delavci so ostali, kot jim je povedal direktor sam, navadni najemni delavci.

Uspešno nam je vendarle, dodaja Tone Hren, obdržati skladišče na Grobniku. Pri popisu premoženja je bilo ugotovljeno, da si je nova

firma protipravno pridobila premoženje v vrednosti najmanj 50 milijonov HRD, RI KEM je samo delno poravnal blago, kupljeno od Chema Rijeka, hkrati pa dolguje najmanj okoli 130 milijonov HRD. Gledano v celoti gre v bistvu za premoženje Chema Rijeka in Ljubljana v vrednosti okrog štirih milijonov nemških mark.

Bistvo je v tem, poudarja Tone Hren, da želi RI KEM Chemu Rijeka onemogočiti poslovanje, saj če bodo prostori skladišča na Grobniku dalj časa zapečateni oziroma zaprti, bo blokiran tudi žiro račun Chema Rijeka, kar posledično pomeni blokiranje poslovanja in izrinjanje konkurenta. Petnajst delavcev Chema Ljubljana in Chema Rijeka je bilo poleg tega na podlagi fiktivne pogodbe o najemu obtoženih še za »motenje posesti«, na sklep pa »pritožba ni možna«.

Razprava je bila napovedana za 18. septembra, kljub temu, da je bila kazenska prijava proti trem delavcem podana že konec julija. Ker pa nič ne ostane skrito, se je izvedelo tudi to, da je reški odvetnik Ante Batarelo, ki zastopa novo

podjetje, uporabil celo »gangsterske« metode, saj je nekemu šoferju grozil, naj takoj preda vozilo in ključe, sicer...

»Pravica« je torej dosegla, da je kljub odloku sodišča, da se ne zahteva blokiranje dokumentacije oziroma poslovanje podjetja Chemo Rijeka, le-to blokirano in onemogočeno opravljati kakršne koli dejavnosti. In čeprav naj bi bil odlok sodišča sprejet s ciljem »preprečevanja nadaljnjih škodljivih dejanj«, je posledica to, da je povzročena škoda, saj se v skladišču na Grobniku nahaja tudi blago na konsignaciji za druge lastnike, Chemo Rijeka pa brez dokumentacije ne more opravljati nikakršne poslovne dejavnosti, delavci, ki so čuvali in nadzorovali skladišča, pa so prav tako obtoženi in nimajo nobene pravice dostopa v zapečateni skladišče.

Še bolj pa neverjetno je, da se je reško sodišče odločilo za tak ukrep brez sodne razprave, brez pravice na pritožbo in z zavračanjem vsakršnega razgovora s predstavniki Chema Rijeka.

V slabo »tolažbo« navedimo še podatke, da se z enakimi ali podobnimi težavami oziroma krajo ukvarjata tudi loška Kovinoplastika v Čabru in polnilnica Pivovarne Union v Buzetu. (NIA)

Jutri bodo sindikati predstavili potek stavke CGIL predlagal srečanje o boju proti podražitvam

Prihodnji torek dopoldne bo tudi Trst s štiriurno stavko in množičnim shodom odločno izrazil svoj protest zaradi hudih ukrepov vlade, ki zaenkrat ni pokazala pripravljenosti, da bi sprejela vsaj nekatere popravke, ki jih je na vsedržavni ravni izdelala sindikalna federacija CGIL-CISL-UIL, zato vodstvo sindikata poziva zaposlene tako v javnem kot v zasebnem sektorju in tudi upokojenca, da se udeležijo vseh napovedanih pobud. V ponedeljek so se deželna tajništva CGIL-CISL-UIL dogovorila za splošno stavko, ki po vseh štirih pokrajinah dežele v torek, 29. septembra, včeraj pa so pokrajinska vodstva odločala o poteku protestnih pobud v posameznih pokrajinah oziroma mestih. V Trstu se bodo stavkajoči okrog 9. ure zbrali na Trgu Unità, od koder bodo krenili do Borznega trga, kjer bo predvidoma ob 10. uri osrednji shod, na katerem bo govoril predstavnik vsedržavnega tajništva CGIL-CISL-UIL.

Vzroki za protest so več kot upravičeni in jasni, trdijo pri CGIL-CISL-UIL, vendar pa bodo razloge za tako odločen odpor proti odločitvam vlade še enkrat obrazložili javnosti na jutrišnji tiskovni konferenci v Novinarskem krožku. Predvsem pa bodo sredstvom javnega mnenja in posredno občanom predstavili predloge CGIL-CISL-UIL, s katerimi skuša sindikalna federacija preprečiti vsaj nekatere najbolj očitne in nesprejemljive poteze krivičnosti, ki so tako očitne v »Amatovih udarcih«. Ob osnovni ugotovitvi, da se je tudi tokrat »oblast spravila« na odvisne delavce, medtem ko še ni jasno, kako namerava kontrolirati dohodke neodvisnih delavcev in predvsem omejiti davčno utajo, sindikati trdijo, da bi bilo mogoče oziroma nujno vsaj nekoliko »po-

praviti« vladne ukrepe. Med najbolj sporne točke sodita izredno krčenje zdravstvenih uslug (kaže sicer, da bodo mejo 40 milijonov lir letnih družinskih dohodkov, s katero po novem družinski člani ne bi imeli več pravice do nekaterih najosnovnejših uslug, nekoliko dvignili) in pa »zamrznitev« pokojnin. Z zahtevami o nujnih popravkih bodo deželna vodstva CGIL-CISL-UIL neposredno seznanila tudi deželne parlamentarce, in sicer na srečanju, ki bo v soboto v Vidmu.

Že prej pa bi v Trstu na pobudo CGIL moralo priti do srečanja med predstavniki javnih uprav, sindikatov in zainteresiranih delovnih kategorij o zaustavitvi podražitev. Telefonska tajnica CGIL je namreč v par dneh sprejela več klicev s trditvami, da je v mestu že prišlo do podražitev nekaterih živil. V zvezi s tem je pokrajinsko vodstvo CGIL že obvestilo prefekta Sergia Vitiella in mu istočasno predlagalo, da bi za določen čas cene podvrgli strogemu nadzoru.

V dolinski občini spet težave z vodo

V dolinski občini zaradi dolgotrajnega sušnega obdobja imajo še vedno težave z dobavo vode. Občinska uprava je spet objavila poziv prebivalcem Mačkolj, Prebenega in Križpota, naj omejijo porabo vode na najnujnejše, se pravi za kuhinjske in higienske potrebe. V nasprotnem primeru, pravijo na Občini, bodo prisiljeni sprejeti bolj drastične ukrepe, kot na primer občasno prekinitev dobave vode v višjih predelih občine.

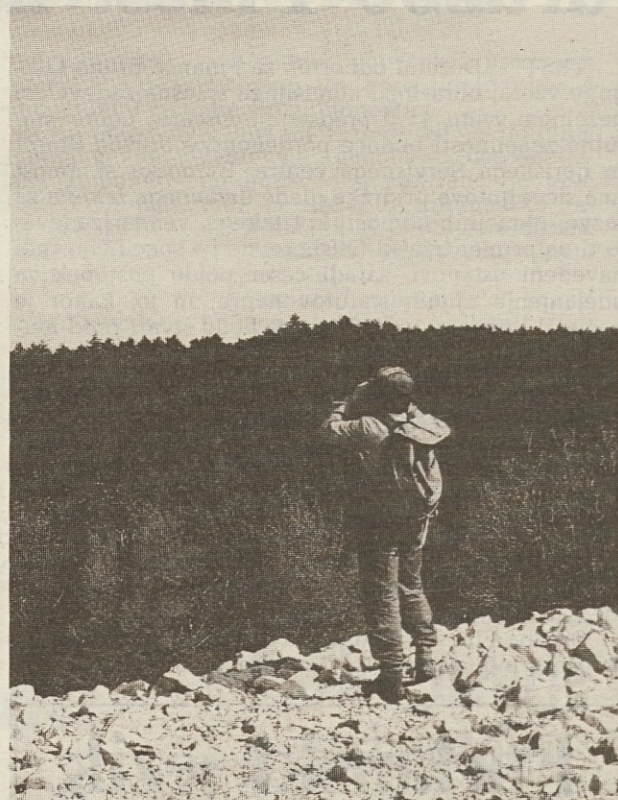
Deželni odbornik za gozdove Cisilino predstavil zanimivo publikacijo Kako je Kras iz kamnite puščave postal današnje »zeleno morje«

Verjetno si je le težko zamišljati, da je bil danes tako zeleni Kras komaj 80 let nazaj puščobna kamnita pokrajina, opustela zaradi človekove nemarnosti in njenih naravnih zaveznikov. O tem nazorno pričajo fotografije, ki jih je tržaški fotograf Circovich leta 1913 zbral v album, s katerim je na neki dunajski razstavi predstavil prizadevanja za pogozdovanje kraške površine, ki so bila takrat stara že 70 let. In prav odkritje tega albuma z 21 posnetki je spodbudilo deželno ravnateljstvo za gozdove, da se je odločilo za izdajo ilustrirane publikacije z naslovom »Pogozdovanje Krasa«. V njej najdemo 16 fotografij iz Circovichovega albuma in nekaj istih današnjih posnetkov v zanimivo primerjavo, zgodovinski oris in predvidevanja o prihodnosti kraških gozdov, na koncu pa še naturalistični gozdni načrt za tržaški in goriški Kras, ki ga je za deželno upravo izdelala tržaška univerza.

Publikacijo so včeraj tisku predstavili deželni odbornik za gozdove in parke Adino Cisilino, deželni ravnatelj za gozdove in parke Eugenio Gussetti in ravnatelj tržaškega gozdnega nadzorništva arh. Roberto Barocchi, ki je delo tudi uredil. Publikacija ima tudi velik tehnični pomen - je poudaril odbornik Cisilino - saj pokaže, koliko je bilo narejeno za pogozditev Krasa in kaj bo treba še storiti za ohranitev in če je mogoče tudi za povečanje tega zelenega bogastva. Knjiga pa je hkrati tudi dokument, saj pripoveduje skoraj epsko zgodovino poskusov - ki gredo od okrog leta 1840 do prvih desetletij našega stoletja - da bi od človeka opustošeno zemljo spremenili v pravo morje zelenja, kakršno poznamo danes.

Glavna zasluga za to »morje« gre deželni gozdarski službi, ki z veliko privrženostjo deluje za ohranjanje gozdnega bogastva in ki nujno potrebuje okrepitev svojih vrst, za kar bo Dežela po Cisilinovih besedah čimprej poskrbela z ustreznim natečajem. Posebno pohvalo pa je odbornik namenil tudi jusarskim odborom, ki v tesnem sodelovanju z gozdarsko službo skrbijo za sečnjo in tako prispevajo k izboljšanju gozda. Deželna uprava - je podrčal Cisilino - jim je zato dolžna ustrezne oblike priznanja in pomoči.

Knjiga o pogozdovanju Krasa se vključuje tudi v proslavljanje 200-letnice rojstva češkega gozdarja in izumitelja ladijskega vijaka Jozefa Resslera, velikega kraškega pogozdovalca. Prav on je prinesel na Kras avstrijski črni bor, med drugim pa je tudi avtor dveh planov pogozdovanja, in sicer za Istro in za tržaški Kras, v katerih je že upošteval socialno ekonomski pomen gozda. V počastitev Resslerove dvestoletnice pripravljajo v Sloveniji mednarodni simpozij, na katerega bodo povabili italijanske, avstrijske in hrvaš-

ke gozdarje, Trst pa se mubo oddolžil z razstavo o njegovem delu v Pomorskem muzeju.

Na velik socialni pomen kraških gozdov, ki pokrivajo 50 odstotkov vse površine, je posebej opozoril deželni ravnatelj za gozdove Gussetti, toda ta zeleni plašč ne daje samo zadoščenja, ampak tudi mnogo odgovornosti. Potrebuje nego, zahteva stroške in odpovedi: tri četrtine ozemlja tržaške pokrajine je vinkuliranega iz hidrogeoloških, dve tretjini pa iz krajskih razlogov. Če k temu dodamo še dejstvo, da je Kras območje, ki je v naši deželi najbolj podvrženo požarom, potem je na dlani, da gre za izredno občutljivo in varstva potrebno bogastvo.

Knjiga o pogozdovanju Krasa ne bo naprodaj, pač pa jo bodo razdelili po vseh šolah v deželi, saj predstavljata tudi dragocen didaktični pripomoček. (vb)

Na sliki (posnetek iz knjige o pogozdovanju Krasa): gozdni čuvaj nadzira zeleno bogastvo Krasa.

Od jutri mednarodni posvet o kulturni integraciji v novi evropski stvarnosti

Včeraj so začeli deliti dodatne bencinske bone

Na občinskih izpostavah in v okoliških občinah so včeraj začeli razdeljevati drugi del bencinskih bonov za leto 1992 (za skupaj 120 litrov goriva) vsem tistim, ki so za prejem teh bonov imeli pravico meseca januarja. Za dvig bonov ostajajo v veljavi enaki prepisi, kot pri prejšnjem razdeljevanju (s seboj je treba imeti original ali pa nadomestni dokument avtomobilske knjižice in osebni dokument).

Bencinske bone bodo razdeljevali do 16. oktobra. V okoliških občinah poteka razdeljevanje takole:

- v občinah Devin-Nabrežina in Dolina od ponedeljka do sobote od 9. do 13. ure;
- v repentabski občini od torka do petka od 10. do 13. ure;
- v Zgoniku v torek, sredo in petek od 9. do 13. ure;
- v Miljah (v tehničnem uradu) od ponedeljka do vključno petka od 15. do 19. ure.
- V tržaški občini bodo do 2. oktobra bone razdeljevali v vseh občinskih izpostavah, in sicer od ponedeljka do petka med 15. in 20. uro, po tem datumu in vse do 16. oktobra po sledečem urniku:
- na Zahodnem in na Vzhodnem Krasu ob torkih, četrtek in petkih med 15. in 20. uro;
- pri Sv. Ivanu ob torkih, sredah in petkih od 15. do 20. ure;
- v ostalih občinskih izpostavah od ponedeljka do vključno petka od 15. do 20. ure.

Za podjetja in ustanove bodo bencinske bone razdeljevali na sedežu Avtomobilskega kluba (ACI) v Ul. Cumano 2, od ponedeljka do petka od 15.30 do 19.30.

Od jutri do 27. septembra bo na tržaški univerzi že tretja izdaja pomembnega kulturnega zasedanja o obsejni književnosti, ki bo tokrat posvečeno »Kulturni integraciji v novi evropski stvarnosti«.

Mednarodni kongres, kot berno v tiskovni noti organizatorjev, bo analiziral faktorje, ki prispevajo k medsebojnemu spoznavanju med evropskimi narodi in njihovi integraciji, ne da bi komurkoli krnili njegovo kulturno integriteto in bogastvo. Obdelano bo tudi vprašanje, kako preprečiti, da bi večinske kulture emarginirale kulture revnejših narodov, ki ne razpolagajo z zadostnimi sredstvi. Gre torej za sila aktualne probleme v zvezi z gradnjo nove evropske stvarnosti, ki jo označujejo tako države, ki so se komaj ootresle totalitarnih režimov, kot one s starodavno demokratično tradicijo.

Tudi tokrat so pripravam in samemu zasedanju dali svoj prispevek znani italijanski in tuji strokovnjaki različnih znanstvenih strok in idejnih usmeritev. Med njimi velja omeniti zgodovinarja madžarskega porekla Francoisa Fejtöja, ki se torej vrača v Trst, praške pisateljice in esejistke Da-

njele Fišerove, češkega dramaturga Karla Steigerwalda, romunskega pisatelja Mariana Papahagija, pa tudi tržaškega slovenskega pisatelja Borisa Pahorja. Svojo prisotnost pa so potrdili tudi predstavniki pomembnih državnih in kulturnih ustanov, kot na primer pesnik Ciril Zlobec, ki je tudi član predsedstva Republike Slovenije, voditelja mednarodnega Pen Kluba Artur Miedzyrzsky (Poljska) in Nicklos Hubay (Madžarska) ter veleposlaniki Madžarske, Romunije, Poljske in Češkoslovaške v Italiji. Omeniti velja tudi, da so zasedanju naklonili pokroviteljstvo, poleg drugih, Komisija Evropske skupnosti, ministrstvu za univerzo, raziskovanje in tehnologijo ter za zunanje zadeve ter Vsedržavni svet za raziskovanje.

Mednarodno zasedanje, ki bo potekalo v konferenčni dvorani ekonomske fakultete tržaške univerze, se bo kot rečeno začelo jutri ob 9.30 s pozdravi oblasti in organizatorjev ter z uvodnim poročilom Francoisa Fejtöja na temo »La réforme des mentalités dans le période de transition post-communiste«. Naj tudi omenimo, da so uradni jeziki zasedanja italijanshina, francošhina in nemščina in da bo seveda poskrbljeno za simultano prevajanje.

Šolska zdravstvena služba brez slovenskega osebja

Vprašanje delovanja zdravstvene službe v naših šolah bo kmalu odjeknilo tudi v deželnem svetu, potem ko se je KZE v zadnjih mesecih za opravljanje te službe dejansko odpovedala osebju z znanjem slovenskega jezika. Vprašanje sta s posebnima interpelacijama predsedniku deželne vlade Viniciu Turellu včeraj sprožila deželna svetovalca Slovenske skupnosti Bojan Brezigar in Demokratične stranke levice Miloš Budin, ki sta zahtevala pojasnila, zakaj se Krajevna zdravstvena enota ne poslužuje več strokovnjakov z znanjem slovenščine.

Brezigar in Budin uvodoma ugotavljata, da so pristojna upravna telesa - od začetka delovanja zdravstvene službe - dosledno upoštevala tudi jezikovne potrebe slovenskih šol, potem pa se je očitno nekaj zataknilo, tako da so osebe z znanjem slovenščine kasneje dodelili drugim službam. Na slovenske šole pa je KZE poslala osebe, ki ne obvlada slovenščine, kar seveda ustvarja precejšnje težave tako šolnikom kot predvsem učencem in dijakom.

Problem je po mnenju slovenskih deželnih svetovalcev Budina in Brezigarja posebno občuten v nekaterih srednjih in osnovnih šolah v tržaški občini. Od tod poziv predsedniku deželnega odbora, naj za rešitev tega kočljivega vprašanja neposredno poseže pri odgovornih dejavnikih KZE.

Danes v klubu Rosselli razprava o problemih informacije v Trstu

»Informacija v Trstu« je naslov okrogle mize, ki jo danes ob 17.30 uri v dvorani Baroncini (Ul. Trento 8) prireja Club Rosselli. V razpravi, ki jo bo vodil časninar Giorgio Cesare, bodo sodelovali predsednik deželne novinarske zbornice Silvano Di Varmo, vršilec dolžnosti direktorja Primorskega dnevnika Ivan Fischer, predsednik deželnega novinarskega sindikata Fulvio Gon, direktor TeleAntenna Gianni Marchio, šef novinarskih oddaj deželne RAI Fulvio Molinari, direktor Teleguattro in TriesteOggi Franco Patichio ter direktor Piccola Mario Quaia.

Skupina mladih Moskovčanov na obisku pri nas

Na pobudo kulturnega združenja Euroest cultura je te dni v Trstu skupina mladih Rusov, katerim bodo decembra vrnili obisk mladi Tržačani. V ponedeljek je mlade goste sprejel predsednik Pokrajine Crozzoli, kateremu so poklonili lesenega medveda, ki je simbol Moskve. Mlade Moskovčane so na Pokrajini obdarili z ilustriranimi knjigami o Trstu, včeraj pa so si nekaj zgodovinskih spomenikov tudi ogledali, med temi so posebno pozornost namenili miramarskemu gradu in parku.

Danes dopoldne si bodo ogledali nekatere pomembnejše mestne muzeje in likovne gale-

rije, ob 13. uri jih bo v imenu tržaške mestne uprave sprejel podžupan Magnelli, popoldne pa se bodo v slovenskem dijaškem domu Srečko Kosovel srečali s tržaškimi sovrstniki, italijanske in slovenske narodnosti. Poleg neformalnega srečanja so si organizatorji zamislili tudi okroglo mizo na temo: Mladi v Moskvi, mladi v Trstu - družbeno in šolsko življenje, združevanje in prostovoljno delovanje. Večer, na katerega so vabljeni tudi vsi člani združenja Euroest cultura, v slovenskem dijaškem domu pa bo s svojim nastopom popestril še

tržaški kantavtor Gino Deliso. Današnji dan bo za mlade Moskovčane in njihove spremljevalce najbolj naporen, zato so jutrišnji dan planirali bolj »turistično«, saj je glavna teža na ogledu jame pri Bričikih, konec tedna pa naj bi mladi ruski gostje v glavnem preživeli s svojimi neposrednimi gostitelji. Kratke tržaške počitnice se bodo za mlade Moskovčane zaključile že v nedeljo, ko se bodo vračali domov, vendar pa z obljubo, da se z nekaterimi mladimi tržaškimi prijatelji snidejo spet ob božiču, tokrat v Moskvi.

Šesti dan protesta tržaških avtoprevoznikov na Trgu Unità

Tovornjaki in bagri še čakajo na sklep o »začasnem odlagališču«

Približno šestdeset težkih tovornjakov in bagrov je tudi včeraj »krasilo« Trg Unità. S svojo molčečo prisotnostjo (na sliki Davorina Križmančiča) so že šesti dan zapored dovolj zgovorno opozarjali Tržačane, da vprašanje odlagališča še ni bilo rešeno. Tudi včeraj so se prizadeti avtoprevozniki sestali na skupščini, na kateri pa so lahko le ugotovili, da se ni od začetka protesta nič, ali skoraj nič spremenilo.

V popoldanskih urah je sicer iz občinske palače pronicnila vest, da se je župan Staffieri »spoprijel« z vprašanjem, in zagotovil, da bo dobil vsaj začasno alternativno rešitev. Z občinskimi tehnikami je preresel tal občinski teritorij v iskanju prostora ali zemljišča, ki naj bi postalo začasno odlagališče dokler ne bi začeli delovati odlagališči pri Dolini in pri Rabujezu.

Do večernih ur ni bilo mogoče izvedeti, ali je župan končno dobil zadovoljivo začasno rešitev in

podpisal ustrezni sklep, ki naj bi prepričal avtoprevoznike, da bi le-ti odpeljali svoja težka delovna vozila s trga pred občinsko palačo. Sinoči ob 22. uri so bili tovornjaki in bagri še vedno urejeno postrojeni vzdolž trga...

Avtoprevozniki so včeraj vseeno prejeli razveseljivo vest, za katero pa je vprašljivo, če je lahko sploh uresničljiva. Župan koprške občine jih je namreč povabil, naj pridejo odlagat material na koprsko obalo, da bi tako razširili tamkajšne bankine. Ponudba je nadvse zanimiva, saj je prvi koprski občan poudaril, da bi lahko tržaški avtoprevozniki odlagali na Koprskem kar brezplačno. Se bodo morali avtoprevozniki poslužiti te možnosti, predno jim bodo lahko tržaški občinski možje zagotovili prostor za njihovo delo?

Sklep strankinega federalnega odbora

Tržaška DSL pripravlja programsko konferenco

Demokratska stranka levice bo v začetku oktobra začela notranje politično soočanje, ki bo doseglo vrhunec s programsko konferenco, na kateri bodo med drugim izvolili tudi novo strankino pokrajinsko vodstvo. Programsko konferenco je sklical federalni komite DSL na ponedeljkovi seji, kjer so se tudi dogovorili, da bo prvi del soočenja potekal po sekcijah, datume plenarnih zasedanj pa še niso točno določili. Politično soočanje znotraj DSL bo zaobjelo dve glavni temi: ekonomsko krizo, ki pesti tržaško stvarnost in perspektive gospodarskega razvoja ter manjšinsko (slovensko) vprašanje, ki ga demokratični levičarji ocenjujejo kot enega bistvenih aspektov tržaškega vsakdana.

Na programsko konferenco se pripravlja tudi slovenska komponenta DSL, ki glede tega napoveduje nekatere samostojne pobude in prireditve, celotna stranka pa se bo o slovenskem vprašanju soočala na posebni seji federalnega odbora, ki je sklicana za prihodnji ponedeljek, 28. septembra. O tem bosta uvodoma poročala pokrajinska tajnica Perla Lusa in načelnik slovenske komisije Miloš Budin.

V ponedeljek se je federalni odbor Occhettove stranke ukvarjal tudi z (negotovim) potekom pogajanj za izvolitev novega pokrajinskega odbora. Skupščina se bo sestala v sredo, 30. septembra, pogovori, ki so sledili odstopu socialističnega predsednika Crozzolija, pa doslej niso obrodili pričakovanih rezultatov. S tem v zvezi se je včeraj s tiskovnim sporočilom oglasila pokrajinska tajnica Lusa, potem ko je Seghene, eden izmed članov paritetne komisije, ki trenutno vodi PSI, izjavil, da podpira neposredno sodelovanje Demokratične zveze v novi upravi. Socia-

listi -je še dodal Seghene - so mnenja, da je treba pri oblikovanju novega odbora izhajati iz političnega dokumenta, ki so ga v začetku avgusta podpisali pokrajinski načelniki KD, Demokratične zveze, PLI, PSI, PRI, LpT in Zelenne liste. Dokument je nato ostal mrtva črka zaradi zadržanja Liste, ki je postavila veto nad vstopom Demokratične zveze v novo upravo in istočasno pritisnila na MSI, da podpre Crozzolijevo koalicijo.

Lusa na nek način pozdravlja Seghenejevo izjavo, pravi pa, da bi se morali socialisti javno izreči o nekdanjem vetu LpT proti vstopu Demokratične zveze v upravo. Istočasno bi morali tudi povedati, ali so pripravljeni sodelovati v koaliciji brez melonarjev, ki še vedno podpirajo politično rešitev z neofašisti. Mnogi v DSL se vsekakor zavzemajo, da bi v morebitno novo pokrajinsko večino vključili tudi Slovensko skupnost, ki je doslej sploh niso vabili na pogajanja, in - zakaj ne - tudi Stranko komunistične prenovne.

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila draga teta

Josipina Zocchi (Čok) vd. Kramarsteter

Pogreb bo jutri, 24. t. m., ob 9.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalujoci nečaki in drugo sorodstvo

Trst, Lokev, Vipava, 23. septembra 1992

23. 9. 1989

23. 9. 1992

Savo Spacal

Vedno si v naših mislih in v naših srcih

SVOJCI

Trst, 23. septembra 1992

Slovenska kulturno-gospodarska zveza se z globokim spoštovanjem klanja spominu preminulega

msgr. ANGELA CRACINE

vsestranskega zagovornika pravic Slovencev v videmski pokrajini.

Trst, Gorica, Čedad

Nenadoma nas je zapustil naš dragi

Joško Legiša

Pogreb bo danes, 23. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice v Gorici v šempolajsko cerkev, ob 12.45.

Žalostno vest sporočajo žena Ivanka, mama Marija, sin Damjan in hči Tanja, brat Luciano z družino in sestra Ermita z družino ter ostalo sorodstvo.

Prečnik, 23. septembra 1992.
(Pogrebno podjetje F. Prescheren - Gorica)

Ob izgubi dragega Jožka Legiša izreka svojcem iskreno sožalje

Roberta z družino

Carine pred novo paralizo

Osebjje napoveduje proteste

Italijansko-slovenskim mejnim prehodom na Tržaškem - posebno blagovnemu terminalu na Fernetičih - se od konca meseca dalje obetajo precej hude težave. Cariniki so namreč na včerajšnji skupščini v stari luki sklenili, da se bodo od 29. septembra kar za petnajst dni odpovedali nadurnemu delu, kar pomeni, da bodo v skladu z delovno pogodbo delali le od osmih do štirinajstih. Cariniki so se tudi pridružili splošni deželni stavki, ki bo 29. septembra in splošni stavki javnega sektorja, ki je oklicana za drugi oktober.

Včerajšnje skupščine se je udeležilo približno dvesto uslužbencev tržaških carin, ki so ugodoma zelo negativno ocenili nedavne gospodarske ukrepe Amatove vlade. Če bo finančno ministrstvo dosledno spoštovalo vladni dekret o javnem sektorju, bo primorano zamrzniti vse na-

črtovane nove zaposlitve in istočasno ukiniti vse nadurno delo. To bi avtomatično privedlo k postopni paralizi blagovnega terminala na Fernetičih in proeseške železniške postaje, ki lahko redno poslujeta prav na osnovi nadurnega dela carinskega osebja.

Tržaški cariniki že več let zaman zahtevajo dodatno delovno silo, saj jih je trenutno premalo, da bi lahko vse delo opravljali v rednem delovnem urniku. Da je položaj že dalj časa skrajno neurejen, gre pripisati tudi birokratskim in sindikalnim težavam, ki ne dovoljujejo, da bi cariniki - kot se dogaja v skoraj vseh drugih evropskih državah - lahko delali v dveh izmenah. Če ne bo prišlo do novosti, ki jih pa trenutno žal ni videti na obzorju, bodo cariniki v nadurnem delu redno carinili le živali in živila.

Ker ni sploh vzel v poštev njegove prošnje v slovenščini

Samo Pahor je spet prijavil župana Staffierija sodstvu

Občinski svetovalec Slovenske skupnosti Samo Pahor je spet prijavil tržaškega župana Staffierija sodstvu. V prijavi, ki jo je vložil predvčerajšnjim, ga dolži zlorabe službenega položaja (po 323. členu kazenskega zakonika), zasebne koristi v javnih aktih (324. čl. k.z.), opustitve in odklonitve dejanja službene dolžnosti (328. čl. k.z.) in spodbujanja k diskriminaciji zaradi same pripadnosti etnični skupini (točka c 3. člena zakona št. 654 z dne 13.10.1975).

V svojem poročilu-prijavi prof. Pahor pravi, da je 10. septembra letos kot občinski svetovalec naslovil na župana neko prošnjo v slovenščini, župan pa ni poskrbel, da bi prošnjo dal prevesti pristojnemu občinskemu prevajalskemu uradu, niti ne, da bi mu odgovoril in svoj odgovor prav tako opremil z ustreznim prevodom v slovenščini. Namesto tega je Staffieri odpisal Pahorju (seveda v italijan-

ščini) in ga pozval, naj svojo prošnjo prevede v slovenščino, da jo bo lahko sploh vzel v poštev.

Prof. Pahor pri tem navaja tudi, da je v pisarni protokola tržaške Občine razobešena odredba izrednega komisarja Občine Trst z dne 3. marca 1992, ki jasno navaja, kako je treba ravnati z dokumenti v slovenščini. Ker se tokrat na Občini teh navodil niso držali, Samo Pahor domneva, da je tako po vsej verjetnosti odredil sam župan, saj bi si noben funkcionar ne prevzel odgovornosti, da krši jasna določila komisarjeve odredbe. O tem, kot o prejšnji prijavi zaradi podobnega primera, se bo vsekakor moralo izreči sodstvo, ki bo moralo ugotoviti, ali so bila res zakriviljena kazniva dejanja, ki jih predstavnik SSK navaja v prijavi. V obeh tožbah si je prof. Pahor pridržal pravico, da se priklubi kot oškodovanec.

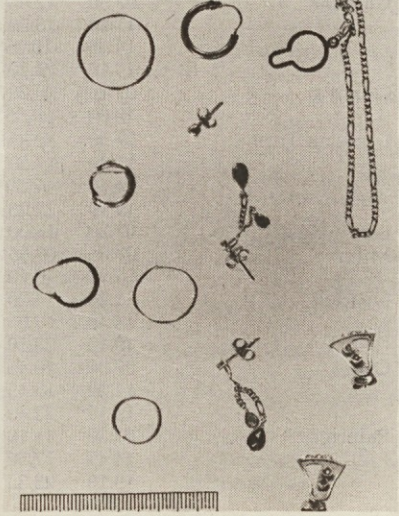
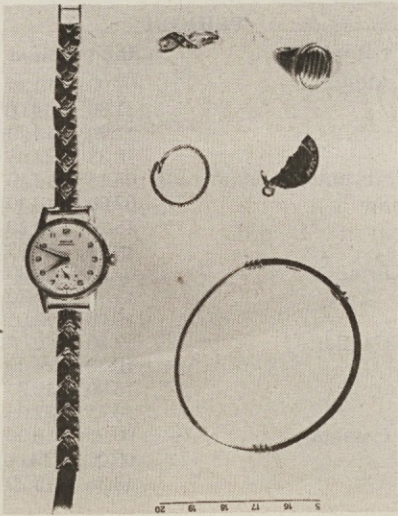
Pokrajinska konferenca o zdravstvenem vprašanju

V konferenčni dvorani Tržaške trgovinske zbornice v Ul. S. Nicolò se bo jutri ob 15.30 začela pokrajinska konferenca o normah za deželno načrtovanje na področju zdravstva, ki ga prireja Tržaška pokrajina v sodelovanju z Deželo Furlanijo-Julijsko krajino. Na konferenci bo govor o deželnem programskem dokumentu, ki naj bi postal zameetek deželnega zakonskega predloga o zdravstvu.

Srečanje je javno, nanj pa so še posebno vabljeni predstavniki tržaške Krajevne zdravstvene enote, občin, univerze, Združenja industrijcev in vseh, ki jih ta problematika zanima. Med drugimi se ga bo udeležil tudi deželni odbornik za zdravstvo Brancati.

Policisti kriminalističnega oddelka so jih odkrili pretekli teden

Ukradeni predmeti na voljo lastnikom

Agenti kriminalističnega oddelka tržaške kvesture so 15. septembra med preiskavo v stanovanju inkriminirane osebe (imena katere zaradi preiskovalne tajnosti niso sporočili) odkrili vrsto dragocenih predmetov (zlato zapestno uro, zapestnice, uhanne, prstane in drugo), za katere sumijo, da so bili ukradeni.

Tržaška kvestura vabi morebitne lastnike na ogled predmetov v sobi št. 25/A na kvesturi (pritličje) ob ponedeljkih, sredah in petkih od 8.30 do 10.30 najkasneje do 16. oktobra. Lastniki morajo prinesiti s seboj dokument o prijavi tatvine. Policija prosi, naj se zgledajo na kvesturi le okradenci, ki so bili žrtev tatvine pred dnem odkritja dragocenih predmetov (15. septembra).

gledališča

Gledališče Rossetti
Stalno gledališče F-Jk
Gledališka sezona 1992/93: pri osrednji blagajni v Galeriji Protti (urnik:vsak dan od 9-12.30, 15.30-19; tel. 630063) in v gledališču Rossetti (Drevored XX. septembra 45 (urnik: vsak dan 12-15.30, 16.30-20; tel. 54331) lahko vpišete ali potrdite abonma za gledališko sezono 1992/93 tudi po telefonu do vključno 30. t. m.

Gledališče Cristallo
La Contrada
Gledališka sezona 1992/93: v gledališču Cristallo, pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti, na sedežih sindikatov lahko vpišete abonma za novo gledališko sezono.

kino

ARISTON - 18.45, 20.30, 22.15 **Un'altra vita**, r. Carlo Mazzacurati, i. Silvio Orlando, Claudio Amendola.
EXCELSIOR - 18.35, 20.25, 22.15 **Americani**, i. Jack Lemonn, Al Pacino.
EXCELSIOR AZZURRA - 18.30, 20.15, 22.00 **Fratelli e sorelle**, r. Pupi Avati.
NAZIONALE I - 15.30, 17.40, 19.55, 22.00 **Basic instinct**, r. Paul Verhoeven, i. Michael Douglas, Sharon Stone, □
NAZIONALE II - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 **Poliziotto in blue-jeans**, i. Christian Slate.
NAZIONALE III - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 **Moglie a sorpresa**, i. Steve Martin.
NAZIONALE IV - 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 **Cuore di tuono**, i. Val Kilmer.
GRATTACIELO - 17.30, 19.45, 22.00 **Batman, il ritorno**, i. M. Keaton, M. Pfeiffer.
MIGNON - 15.45, 17.50, 19.55, 22.00 **Basic instinct**, □
EDEN - 15.30, 21.30 **Maschi superdotati per femmine vogliose**, □□
CAPITOL - 16.30, 18.20, 20.10, 22.10 **Double impact, la vendetta finale**, i. Jan Claude van Damme.
LUMIERE - 18.45, 20.30, 22.15 **Tokio decadence**, r. Ryu Murakami, i. M. Ninkaldo, S. Maekawa, □□
ALCIONE - 18.30, 20.15, 22.00 **Atlantis**, r. L. Besson.
RADIO - 15.30, 21.30 **Le tentazioni carnali di mia zia**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

včeraj-danes

Danes, SREDA, 23. septembra 1992
PATERNIJ
 Sonce vzide ob 6.53 in zatone ob 19.01 - Dolžina dneva 12.08 - Luna vzide ob 2.56 in zatone ob 17.06.
Jutri, ČETRTEK, 24. septembra 1992
GERARD
PLIMOVANJE DANES: ob 2.05 najnižja -45 cm, ob 8.41 najvišja 42 cm, ob 14.46 najnižja -29 cm, ob 20.31 najvišja 34 cm.
VREME VČERAJ: temperatura zraka 22.8 stopinje, zračni tlak 1019,4 mb ustajen, veter vzhodnik 8 km na uro, vlaga 68-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 21,8 stopinje.
ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Federico Coren, Diego Coretti, Matilde Spizzo, Valeria Gaudenzi, Monica Busolin, Stefania Cutrara, Giovanni Matthias Virsa, Angelica Passeri.
UMRLI SO: 87-letna Domenica Milazzo, 88-letna Iolanda Ceunja, 88-letna Paolina Zuzic, 78-letna Giuseppina Zocchi, 88-letna Giuseppina Mladossich, 76-letni Giuseppe Giuffrida, 84-letni Giovanni Venier.

ŠOLA ZA MLADE GLASBENIKE
 Umetniško vodstvo: Igor Coretti — Feida Pasini — Bianca Zanettovich
 V teku so vpisovanja za šolsko leto 1992/93 v tečaju:

* pristop h glasbi (od 3. leta starosti)
 * pristop k violini (od 4. leta starosti)
 * pristop h klavirju (od 4. leta starosti)
 * violina, violoncello,
 * klavir
 * flavta, klarinet, kitara
 * skupinska glasba
 * orkester
 * otroški zbor.

 Pojasnila in vpisovanja do 2. oktobra v tajništvu - Ul. Valdirivo 19
 Tel. 634088 od 9.30 do 12.30 od ponedeljka do petka

LAVORI
 L.I.T. GENERALI

UVOZ-IZVOZ

NOVOST: steklena zavesa
 Steklena zavesa je izredno enostaven in učinkovit sistem za zaščito pred svetlobo. Na notranji strani minimalno zmanjšuje svetlobo (največ za 12%) in tako štiti pred neposredno sončno svetlobo. Na zunanji strani pa daje videz ogledala in s tem omogoča številne zanimive arhitektonske možnosti. S stekleno zaveso niso več potrebni dragi zunanji sistemi za odboj svetlobe ali notranje zaveses z vsemi problemi s čiščenjem. Je primerna za urade, hale, izložbe in kjer je potrebna zaščita pred soncem.
 Steklena zavesa je postavljena v notranjost dvojnega stekla in ne zahteva vzdrževanja. Pozimi do + 13°C pridobiva toploto; poleti, ko se temperatura dvigne nad 15°C, pa toploto oddaja. S tem omogoča energetski prihranek.
 Na podlagi naših stalnih raziskav in poizkusov je ljubljanska Univerza smatrala za primerno, da uporabljajo steklene zaveses tudi na vozilih, kot so avtobusi, vlaki itd.

TRST - MILJE - UL. CADUTI SUL LAVORO 1 - TEL.: (040) 232243 - 232244

razstave

V galeriji Muzeja Revoltella v Ul. Diaz 27 je na ogled razstava "Od Canove do Burrija - Muzej se predstavlja".

Pri **Bričikih 9/A** je odprta umetnostna galerija in razstava umetnostne obrti v krasnem marmorju PAVLA HROVATI-NA.

Na sedežu letoviščarske ustanove v **Miljah**, Ul. Roma 20, je na ogled razstava slikarke M. GABRIELLE PELIZZON SEGALLA na temo "Amazzonia". Razstava bo na ogled do 3. oktobra.

V zborni dvorani in knjižnici pedagoške fakultete, Ul. Tigor 22 je na ogled do 15. novembra razstava starih zemljevidov Italije in sveta z naslovom "Imago mundi et Italie".

Na sedežu letoviščarske ustanove v **Sesljanu** je odprta razstava slikarke Lucie GHIRARDI. Razstava bo na ogled do 30. septembra vsak dan od 9. do 13. ure, ob nedeljah zaprto.

V galeriji **Cartesius** je odprta razstava slikarke RENATE DE MATTIA. Razstava bo na ogled do 1. oktobra po običajnem urniku.

V občinski galeriji razstavlja slikar IRENEO RAVALICO. Razstava bo odprta do 1. oktobra z naslednjim urnikom: ob delavnikih od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00, ob praznikih od 10.00 do 13.00.

izleti

Zveza invalidov, Društvo slovenskih upokojencev v Trstu in KRUT v sodelovanju z Zadržnim centrom za socialno dejavnost prireajo petdnevni izlet v Salzburg in okolico od 12. do 16. oktobra. Vpisovanje in informacije na sedežu organizacij v Ul. Cicerone 8/b, tel. 360324 jutri, 24. t. m., od 9. do 12. ure.

Društvo Slovencev miljske občine prireja v nedeljo, 27. t. m., izlet po Goriškem in Tolminskem. Ogledali si bomo Kostanjevico pri Novi Gorici, tolminska korita in Dantejevo jamo pri Tolminu. Popoldne kosilo in minikrižarjenje po jezeru na Mostu na Soči. Za informacije tel. na št. 271862 (Vesna) ali 271732 (Kiljan) v opoldanskem času.

Sekcija Slovenske skupnosti v občini Dolina priredi v nedeljo, 4. oktobra, enodnevni izlet v Tabor v Savinjski dolini. Vpisovanje na telefonski številki 228481 v večernih urah.

koncerti

Gledališče Verdi
Simfonična sezona '92

Predprodaja vstopnic za vse koncerte pri blagajni gledališča Verdi na Trgu Unità (zaprta ob ponedeljkih).

V **petek ob 20.30** (red A) bo v gledališču Rossetti KONCERT orkestra gledališča Verdi pod vodstvom Lü Jia, pri klavirju Lilia Zilberstein. Na sporedu Rachmaninov in Schumann. Koncert bodo ponovili v nedeljo ob 21. uri v Palasportu "Carnera" v Vidmu.

Stolnica sv. Justa
 V **ponedeljek, 28. t. m.** bo na sporedu koncert orglarja ANDREASA JACOBA.

Gledališče Rossetti
 V **nedeljo, 27. t. m., ob 21. uri** bo na sporedu dobrodelni koncert ob 150-letnici banke Cassa di Risparmio di Trieste. Pod vodstvom Riccarda Mutija bo nastopil Filharmonični orkester milanske Scale. Na programu Busoni, Casella, Fauré, Debussy.
 Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasaži Protti.

Avditorij Muzeja Revoltella
"Nedelje mlade glasbe"

V **nedeljo, 27. t. m., ob 11. uri** bo v Avditoriju muzeja Revoltella v Ul. Diaz drugi koncert posvečen 300-letnici Tartinijevega in 200-letnici Rossinijevega rojstva. Nastopil bo klavirski duo EMANUELA BELLIO in MASSIMO SOMERZI. Na sporedu Mozart, Brahms in Ravel.
 Koncerti bodo trajali do 13. decembra. Informacije, abonmaji in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi na Trgu Unità.

Trieste Prima"

V **torek, 29. t. m.** bo v Avditoriju muzeja Revoltella na sporedu prvi koncert "Prima Trieste", serija koncertov, ki jih organizira gledališče Verdi z Združenjem Chromas in s podporo dežele F—JK, Združenja Alpe-Jadran in tržaške občine.

Nastopil bo skladatelj Vinko Globokar s svojimi skladbami ter s skladbami Wyttembacha in Kagela.

Repentabsrka cerkev

V **nedeljo, 27. t. m., ob 18. uri** bo na sporedu tretji koncertstare glasbe, ki jih prireja Gallus Consort in Deželni sedež RAI pod pokroviteljstvom Tržaške pokrajine. Nastopili bodo: MARINKA BRECELJ, IRENA PAHOR, DINA SLAMA in MILOŠ PAHOR.

Gotska cerkev v Štivanu

V **ponedeljek, 28. t. m., ob 20.30** bo koncert komornega orkestra CAMERA-TA TRIESTINA pod vodstvom Fabrizia Ficiurja. Na sporedu Respighi, Elgar, Barber, Hindemith.

razne prireditve

Slovenski kulturni klub (Klub za višješolsko in akademsko mladino) - Ul. Donizetti 3 - sporoča vsem članom in prijateljem, da bo prvo srečanje v letošnji sezoni v soboto, 26. t. m. Na sporedu bo DRUŽABNOST IN PLES. Vabljeni so tudi vsi tisti, ki bi o klubu radi izvedeli kaj več in tisti, ki bi se radi včlanili. Začetek ob 18.30.

čestitke

Danes praznuje 80. rojstni dan naša draga mama in nona **MARIJA ŠEMEC iz Prečnika**. Ob tem jubileju ji iskreno čestitajo Darka, Radovan, Silvijo, Danica, Danijel, David, Irena in Dejan.
TULIO MARCHIOLI je te dni praznoval 50 let. Ansambel in vodstvo **TPPZ Pinko Tomažič** mu čestitata in želita še na mnoga leta.
 Danes praznuje 60. rojstni dan **ALBERT PREGARC**. Vse najboljše mu želi **SKD Slavec**.

razna obvestila

Razširjeni odbor KD Slavko Škarnperle se bo v novi sezoni prvič sestal danes, 23. septembra, ob 20.30 na Stadionu 1. maj.

Moški pevski zbor Fran Venturini - Domjo obvešča pevce, da se bodo vaje začele jutri, 24. t. m., ob 20. uri v Kulturnem centru Anton Ukmar - Miro.

Vpisovanje v glasbeno šolo Godbenega društva Nabrežina. Vsi, ki bi se radi učili teorije, solfeggia in igranja instrumentov se lahko javijo vsak ponedeljek in četrtek od 20.30 dalje na sedežu društva na Trgu sv. Roka v Nabrežini.

Dekliški zbor Devin sporoča, da so pevske vaje ob ponedeljkih in četrtkih ob 20.30 na sedežu zbora v Devinu.

Plesno-ritmični odsek ŠD Kontovel obvešča, da se vadbe ritmičark pričnejo jutri, 24. septembra, po starostnih skupinah od 15.30 dalje. Istega dne bo ob 20.30 rekreacija za ženske.

Šiviljska popravila pri Skladu Mitja Čuk na Narodni ulici 126, Opčine, vsako sredo med 8.30 in 12.30.

Popoldanske lekcije za osnovnošolce, srednješolce in višješolce, ki jih prireja Sklad Mitja Čuk, se bodo pričele v ponedeljek, 28. t. m. Vse dodatne informacije dobite na sedežu Sklada, Narodna ulica 126, tel. 212289, med 8. in 15. uro od ponedeljka, 21. t. m., do petka, 25. t. m.

Nagrada »Dr. Frane Tončič« Slovenski visokošolski sklad Sergij Tončič v Trstu obnavlja letno nagrado »Dr. Frane Tončič«, ki ima namen vzpodbuditi visokošolce, pripadnike slovenske narodnostne skupnosti v Italiji k raziskovalnemu in ustvarjalnemu delu.

Nagrada je namenjena disertaciji, ki pomeni obogatitev slovenske kulture, zgodovine ali znanosti in ki je sklenila kandidatov visokošolski študij v obdobju med 1. junijem 1991 in 30. aprilom 1992.

Zainteresirani naj dostavijo izvod svoje študije najkasneje do 20. oktobra t. l. Narodni in študijski knjižnici v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, nakar bo prejeta dela obravnavala komisija, ki jo bo imenoval Upravni odbor Sklada. Dobitnik nagrade, ki znaša 2 milijona lir, bo razglašen februarja prihodnjega leta.

Milan fans club organizira v sredo, 30. septembra, avtobusni izlet v Ljubljano na ogled nogometne tekme Olimpija - Milan. Za informacije tel. na št. 200364 od 11. do 18. ure.

Shinkai k. k. sporoča, da se prične tečaj joge na Opčinah v Rekreatoriju Campo Romano v ponedeljek, 5. oktobra, ob 20. uri - v osnovni šoli v Saležu v sredo, 7. oktobra, ob 20. uri. Za pojasnila in vpisovanje tel. na št. 327488.

Darujte v sklad Mitje Čuka

menjalnica
 22. 9. 1992

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar		1100.—	Švicarski frank		930.—
Nemška marka		810.—	Avstrijski šiling		114.—
Francoski frank		230.—	Norveška krona		200.—
Holandski gulden ...		720.—	Švedska krona		215.—
Belgijski frank		38.—	Portugalski eskudo .		8,50
Funt sterling		2100.—	Španska peseta		11.—
Irski šterling		2150.—	Avstralski dolar		850.—
Danska krona		209.—	HUF		10.—
Grška drahma		5,80	ECU		—
Kanadski dolar		950.—	Slovenski tolar		13,50
Japonski jen		9,40	Hrvaški dinar		3,25

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
 TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
 Agencija Domjo 831-131
 Agencija Rojan 411-611
 Filiala Cedad 0432/730-314

Odhodi in prihodi na deželno letališče v Ronkah

ODHODI					
iz Ronk za	odhod	prihod			
Alghero	07.05	11.50	Pantelleria	07.30	13.55
	11.20	17.45		14.45	22.10*
	14.45	17.45*	Pescara	15.20	21.00
	15.20	21.00	Pisa	07.05	10.45
	15.20	20.20		14.20	19.40
	11.20	14.45	Reggio Calabria	07.30	10.35
	14.45	18.20*		11.20	17.10
	19.10	23.15		15.20	21.30
Brindisi	11.20	14.45	Rim	07.30	08.40
	14.45	18.20*		11.20	12.30
	19.10	23.15		14.45	15.55*
Cagliari	07.30	10.50		19.10	20.20
	11.20	15.20		21.00	22.10
	14.45	17.55	Turin	07.00	08.40
	19.10	22.40	Trapani	11.20	20.55
	14.45	17.50*		14.45	20.55*
Catania	07.30	12.05	(*) ne leti v sob. in ned.		
	11.20	15.30	PRIHODI		
	14.45	19.25*	v Ronke iz		odhod prihod
	19.10	23.20	Alghero	07.00	10.30
Genova	07.15	08.20		11.00	14.00*
	19.00	20.05*		11.00	18.20
Lamezia Terme	07.30	10.35		18.35	22.05
	11.20	17.50	Ancona	08.15	14.40
	14.45	17.50*	Bari	07.00	10.30
	19.10	22.20		15.25	18.20
Lampedusa	07.30	14.00		19.10	22.05
Milan	07.05	07.55	Brindisi	07.00	10.30
	15.20	16.10		11.35	18.20
Neapelj	11.20	14.20		19.00	22.05
	14.45	18.05	Cagliari	07.00	10.30
	19.10	23.10		10.30	14.00
Olbia	07.30	10.55		15.00	18.20
	11.20	15.45		18.45	22.05
	19.10	22.40	Catania	06.25	10.30
Palermo	07.30	11.10		09.00	14.00*
	14.45	17.50		13.35	18.20
	19.10	23.35			

V spomin na Srečka Veršo darujejo Albin Malalan in hči Ketty z Giannijem 30.000 lir za KD Prosek-Kontovel.
 Namesto cvetja na grob Vasilija Michelija in Mirelle Starc vd. Prašelj daruje Mirka Ferfolja z družino 60.000 lir za MoPZ Vasilij Mirk.
 V spomin na pok. strica Alda Bloccarija daruje Iris Babuder 50.000 lir za Nogometni klub Bor, 50.000 lir za FC Primorje in 50.000 lir za KD Slavec.
 Marija in Milan s Placa darujeta 50.000 lir za popravilo cerkve na Proseku.
 Ob 30. obletnici smrti očeta Rudolfa Cibica darujeta Justina in Milko z družino 100.000 lir za popravilo cerkve na Proseku.
 V spomin na Edija Furlana darujeta mama in sestra 100.000 lir za Balinarski odsek FC Primorja.

mali oglasi

OSMICO je odprl Lupinc v Praprotnu. Toči sortirana vina.

OSMICA je v Koludrovci odprta do 27. t. m. Vabljeni!

PRODAM leseno vinsko kad 1,3 hl, tri sode 2,25 hl, en sod 1,8 hl (tudi posamezno). Tel. ob uri obedov na št. (040) 212385.

PRODAM motor kawasaki KLR 600, letnik 84, v zelo dobrem stanju. Cena 2.300.000 lir. Tel. 723232 od 13. do 14. ure.

PRODAM malo rabljeno profesionalno gorsko kolo po ugodni ceni. Tel. na št. 412997.

PRODAJAM profesionalne kotalke št. 33, skoraj nove. Tel. po 19. uri na št. 225122.

HIŠNA pomočnica, večša dela, išče zaposlitev dvakrat, trikrat tedensko. Tel. na št. 822621 ob uri obedov.

GOSPA, mati 6-letne deklice, nudi pomoč družini kot otroška varuška. Urnik in plača po dogovoru. Tel. na št. 828251.

PRODAM hišo v Rojanu z veliko garažo in razgledom, potrebno popravil. Pismene ponudbe nasloviti na Publiest Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Rojan«.

IŠČEM knjige za IV. razred trgovskega zavoda Žiga Zois. Telefonirati na št. 225219.

NUJNO iščem v najem dvosobno stanovanje v okolici Kozine, Plavij ali Ankarana. Tel. v večernih urah na št. (040) 228338.

BANČNIK z Goriškega nujno išče v najem majhno stanovanje v tržaški občini. Telefonska tajnica (040) 418697.

NUDIM pomoč in oskrbo starejšim osebam v popoldanskih urah. Tel. ob uri obedov na št. (040) 200882.

PODARIM dve mali mucki, tel. na št. 226324 ob uri obedov.

Na tradicionalnem tekmovanju Zlata harmonika v Ljubečni

Zlata plaketa za D. Novata

V Ljubečni je potekalo že tradicionalno tekmovanje Zlata harmonika, ki se ga je udeležilo 28 godcev na diatonično harmoniko. Tekmovanje, ki ga je tudi letos organiziralo kulturno umetniško društvo Ljubčna v sodelovanju z uredništvom Novega tednika in Radia Celje, je spremljalo 2500 gledalcev. Bili so prisotni tudi številni glasbeniki slovenskih ansamblov (Vrtnica Nova Gorica, Miha Zajc, Zoran Lupinc, Tone Sotošek, Tine Lesjak, Bojan Fink itd.), nastop pa so popestrili gostje iz Nizozemske na diatonično harmoniko in bavarska skupina na ljudskih instrumentih.

Namen tekmovanja za Zlato harmoniko Ljubčna je popularizacija igranja na diatonično har-

miniko in prispevek k dvigu kakovosti igranja na ta instrument. Na 10 izbirnih tekmovanjih, med njimi tudi v Majcnih pri Sežani, je nastopilo 328 tekmovalcev, 80 pa se jih je uvrstilo v polfinale. Prireditve si je ogledalo 12 tisoč obiskovalcev. Med nastopajočimi so se dobro odrezali tudi gojenci s Primorske. Tako je Vili Marinšek iz Postojne v kategoriji do 16 let osvojil prvo mesto oz. bronasto plaketo, Miha Debevec iz Preserij pa zlato. V starosti od 16 do 45 let je Denis Novato iz Trsta osvojil zlato plaketo, medtem ko je Ludvik Žiberna iz Štorij odnesel srebrno plaketo v kategoriji od 45 do 65 let. Miha Debevec pa si je s 171 glasovi prisvojil tudi nagrado ob-

činstva, pokal zlata harmonika je odšel Domenu Jaršenaku, nagrado plaketo Avgusta Stanka pa je prejel Franc Rajgl.

Duša in srce vsakoletne prireditve v Ljubečni je Milan Brecl, eden glavnih oganizatorjev Zlate harmonike. V pogovoru nam je dejal, da si organizatorji prizadevajo, da bi tekmovalci igrali čimveč ljudskih skladb. »Že na izbirnih tekmovanjih godci igrajo ljudske skladbe. Mnogi že tudi take, ki so za marsikoga že pozabljene. Ves čar takega izbora pa se sliši takrat, ko godec v igranju da tudi svojo dušo. To poslušalci takoj začutijo in povezuje med igranjem in poslušanjem je vzpostavljena v najboljši kvaliteti,« je med drugim dejal Brecl.

Organizatorji se zavedajo kvalitetne rasti tekmovanja. Zato so letos organizirali prvo glasbeno delavnico za diatonično harmoniko. V delavnici je desetina učencev dobila prvi pogled v skrivnosti igranja na frajtonarico. Ohranjanje ljudske glasbe, poustvarjanje in ustvarjanje novega je lahko mogoče le na način, kot ga zagovarjajo dobri poznavalci glasbe, uresničiti pa ga poskušajo v KUD Ljubčna.

Na Ljubečni tako želijo postaviti pravi center za slovensko diatonično harmoniko. In pot, ki jo ubira Zlata harmonika, se je izkazala za pravo. Organizatorji imajo veliko načrtov. Prepričani so, da bodo uspeli in da bodo pomagali ohraniti slovensko ljudsko pesem. To pa je zagotovo za mlado slovensko državo tudi nadvse pomembno.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Še eno priznanje v tujini

za tenorista Del Bianca

Tržaški tenorist Tito Del Bianco

Berlinska revija Orpheus, ki je najbolj razširjen glasbeni tednik v Nemčiji, je posvetila v svoji zadnji številki dolg članek tržaškemu umetniku Titu Del Biancu in tradiciji pevske šole v Trstu. Tržaškega pevca, ki ga je sloviti Del Monaco proglasil za svojega vrednega naslednika v vlogi Othella, označujejo nemški kritiki za enega največjih tenoristov, zlasti v interpretaciji Verdija, Puccinija in Wagnerja.

Verdijev Othello je dejansko prinesel največ priznanj tržaškemu tenoristu, ki je svojo blestečo pevsko kariero v glavnem opravil v tujini in je dejansko najmanj poznan in cenjen ravno v svojem

rojstnem mestu. V članku-intervjuju za Orpheus Del Bianco pripoveduje o svojih otroških in mladih letih v Trstu ter o svojem desetletnem obiskovanju Pevske šole pod vodstvom glasbenice in pedagoginje Auguste Rapetti Bassi, ki je v Trstu vzgojila veliko odličnih pevcev, med katerimi je največ poti v širšem glasbenem svetu prehodil ravno Tito Del Bianco.

V članku so nato orisani Del Biancova umetniška pot, njegovi uspehi, njegovo plodno sodelovanje z velikimi dirigenti, kot je Thomas Schippers, in znanimi režiserji, kot sta Giancarlo Menotti in Luchino Visconti. S svojim naravno lepim in uravnoteženim glasom je Tito Del Bianco očaral publiko po vsem svetu.

Za tržaškega pevca je to nedvomno pomembno priznanje, hkrati pa priznanje za glasbeno stvarnost Trsta, kamor se je pevec po dolgih letih vrnil, da bi nadaljeval to pevsko vzgojno tradicijo. Trenutno namreč poučuje solo petje na konservatoriju »G. Tartini«.

Še o Tartiniju

V tržaški evangelistični-luteranski cerkvi na Trgu Panfili bo jutri, ob 20.30, v okviru tradicionalne prireditve »Glasbeni september« konferenca z naslovom: »Mojster narodov - Giuseppe Tartini ob 300-letnici rojstva«. Predavala bo muzikologinja in violinistka dr. Margherita Canale, ki se na Univerzi v Pavii ukvarja predvsem z raziskavami na področju instrumentalne glasbe. Sledila bo okrogla miza, pri kateri bodo sodelovali G. Radole, F. Nesbeda, M. Petronio in M.M. Tosolini.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

- 6.50 Aktualno: Unomattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 10.00) dnevnik 1
- 9.05 Nan.: Mancuso F.B.I.
- 10.05 Nad.: Voglia di vincere
- 12.00 Variete: Unofortuna
- 12.25 Vreme in dnevnik
- 12.35 Nanizanka: La signora in giallo
- 13.30 Dnevnik in Tri minute
- 14.00 Film: Il maggiore Barbara (kom., VB 1941, i. Wendy Hiller, Rex Harrison)
- 15.30 Film: Il diavolo e Max (fant., ZDA 1981)
- 17.05 Lit. nagrada Tevere
- 18.00 Dnevnik 1
- 18.10 Dok.: Amerindia
- 18.40 Aktualno: Čas izbire
- 19.40 Aktualno: Il naso di Cleopatra
- 19.50 Vreme in dnevnik
- 20.40 Film: Il grande paese (western, ZDA 1958, r. William Wyler, i. Gregory Peck, Jean Simmons), vmes (22.45) Dnevnik 1
- 23.45 Športna sredo
- 0.20 Dnevnik in vreme
- 0.50 Danes v Parlamentu
- 1.00 Filmske novosti
- 1.10 Športna sredo

RAI 2

- 6.50 Aktualno: Galatheus
- 7.00 Nanizanka: In risanke
- 9.25 Rubrika: Verdissimo
- 9.45 Film: Il diavolo in convento (kom., It. 1951, i. Gilberto Govi)
- 11.25 Nanizanka: Lassie
- 11.50 Kratke vesti
- 11.55 Variete: I fati vostri
- 13.00 Dnevnik — ob trinajstih
- 13.30 Gospodarstvo in vreme
- 13.45 Aktualno: 100 ključev za Evropo
- 13.50 Nadaljevanka: La clinica della Foresta Nera, 14.40 Santa Barbara
- 15.25 Film: Blue Hawaii (kom., ZDA 1961, i. Elvis Presley)
- 17.05 Rubrika: Ristorante Italia (vodi A. Clerici)
- 17.20 Iz Parlamenta in vesti
- 17.30 Nan.: Un caso per due
- 18.35 Športne vesti
- 18.55 Nogomet: Zürich-Italija (prijateljska), vmes (19.45) dnevnik
- 20.55 Aktualno: Quando correva Nuvolari
- 22.35 Glasba: La mia Napoli
- 23.30 Dnevnik in vreme
- 24.00 Il cappello sulle 23
- 0.40 Film: Un anno vissuto pericolosamente (1982)

RAI 3

- 7.00 Sat News, pregled tiska
- 10.45 Tečaj angleščine ZDA
- 12.00 Kratke vesti iz Milana
- 12.10 Krožek ob dvanajstih
- 13.30 Izobr. odd.: Dottore in...
- 14.00 Deželne vesti
- 14.10 Popoldanski dnevnik
- 14.25 Drobci jazza
- 14.45 Dok.: Bodymatters
- 15.15 Dok.: Šola se posodablja
- 15.45 Samo za šport
- 17.20 Športna rubrika: Derby
- 17.30 Nanizanka: I mostri vent'anni dopo
- 17.55 Dok. oddaja: Življenje na Zemlji, nato vreme
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.30 Deželne vesti
- 19.45 Drobci
- 20.05 Variete: Non è mai troppo tardi
- 20.30 Film: I due orfanelli (kom., It. 1947, r. Mario Mattoli, i. Totò)
- 22.00 Drobci
- 22.30 Dnevnik ob 22.30
- 22.45 Nan.: Perry Mason
- 23.40 Variete: Stasera che sera - Doppia coppia
- 0.35 Dnevnik in vreme
- 1.00 Film: Donna Herlinda e suo figlio (kom., Meh. 1985, i. A. Meza)
- 2.35 Nočni spored

TV Slovenija 1

- 10.00 Video strani
- 10.10 Spored za otroke: risana serija Biskvitki (11. del), 10.30 Nadaljevanka Bratovščina Sinjega galeba (3. del)
- 11.00 Nadaljevanka: Ambasadorin soprog (pon.)
- 11.50 Poslovna borza (pon.)
- 12.00 Poročila
- 12.05 TV dnevnik BIH (22.9.92, pon.)
- 12.55 Video strani
- 14.30 Video strani
- 14.40 Napovednik
- 14.45 Omizje (pon.)
- 16.55 Poslovne informacije
- 17.00 TV dnevnik 1
- 17.10 Spored za otroke: Klub klobuk
- 19.05 Risanke
- 19.20 Napovednik
- 19.30 Dnevnik, vreme, šport
- 20.05 Danes v skupščini
- 20.35 Film tedna: Življenje je sladko (dram., VB 1990)
- 22.20 Dnevnik, vremenska npoved in športne vesti
- 22.45 Napovednik
- 22.47 Video strani
- 22.50 Sova, vmes nanizanki Nenadni uspehi in Zgodbe iz Hollywooda
- 0.05 Video strani

TV Koper

- 14.10 Film: Podmornica E 57
- 15.45 Nanizanka: Prosim, ne jejte marjetic
- 16.15 Film: Zadnja zima (dram., ZDA-Izrael 1983)
- 17.40 Glasbeni utrinek
- 18.00 Primorska kronika - Studio 2 mladi
- 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
- 19.25 Nadaljevanka: Ryan
- 20.00 Nan.: Crime Story
- 20.45 Film: Slepa ulica (dram., It. 1969, r. G. Palmieri, i. Andrea Giordana)
- 22.15 Vsedanes - TV dnevnik
- 22.25 Dok.: Sodobna umetnost
- 22.55 Film: Priložnost naredi tatu (kom., It., i. Cecilia Fusco, T. Boyer)

TV Slovenija 2

- 15.35 Osmi dan (pon.)
- 16.25 Sova, vmes nan. Svež veter v starem gradu, Zgodbe iz Hollywooda in Glasbeni utrinek
- 18.00 Regionalni program in Slovenska kronika
- 19.00 Psiho
- 19.30 TV dnevnik BIH
- 20.00 Športna sredo
- 21.15 Evrovizijsko tekmovanje mladih glasbenikov

RADIO TRST A

- 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Simon iz Ruta; 9.00 New Age - World Sounds; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert; 11.35 Odprta knjiga; 11.35 Kantavtorji; 12.00 Veliki tolminski punt; 12.20 Glasba; 12.40 Komorni zbro RTV Slovenija; 12.50 Orkestri; 13.20 Folk glasba; 13.40 Simboli in še kaj; 13.50 Country glasba; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Mavrični mozaik: S festivalov; 14.30 Nepozabne odrske sanje; 15.00 Nad. Pravljica o črkah (1. el); 15.40 Znani ansambli; 16.00 Šport in rekreacija; 16.10 Glasba; 16.30 Potpuri; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Indija srce sveta; 18.30 Potpuri; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA

- 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutrzanja kronika; 8.05 Radio plus; 8.40 Minute za smeh; 11.30 Pregled domačega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.45 Iz tujega tiska; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila; 16.15 Radijska tribuna: Za in proti; 17.05 Studio ob 17.00; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Iz glasbenih šol; 20.20 Glasbena panorama; 21.05 Koncert za besedo Kras; 21.40 Odlomki iz opere Doktor Petelin; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Znane melodije; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni program.

RADIO KOPER

(slovenski program)

- 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.30 Jutrzanje; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.45 Informacije; 9.00 Souvenir d'Italy; 11.00 Moped show; 11.30 Hladno-Toplo-Vroče; 12.00 Tropicana; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Jagode in podoknice; 15.00 Dance Music; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasbeni desert; 16.40 Pesem tedna; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Prijatelj ob jazzu; 19.00 Dnevnik - Prenos RS.

RADIO KOPER

(italijanski program)

- 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.45 Jutrzanje; 8.10 Morfej; 8.20 Block notes; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Hiti; 9.00 Turneje; 9.35 Glasbene želje; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine; 11.00 Iz kulturnega sveta; 12.00 Glasba po željah; 13.30 Pesem tedna; 13.45 Edig Galletti; 14.00 Želja po glasbi; 14.33 Alphabet street; 16.00 Popoldne ob štirih; 16.05 Promocija plošče; 16.20 Kulturni kolektarček; 16.50 Rock-slovar; 17.20 Beatlesi; 17.32 Tropicana; 18.00 Pod senčnikom; 19.00 Spomin iz Italije; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

- 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 19.00 Glasba po željah; 21.00 Pogovor z odvetnikom in Drugi Trst.

CANALE 5

- 7.00 Aktualno: Na prvi strani
- 8.30 Nanizanka: Webster
- 9.05 Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)
- 11.20 Nan.: I Jefferson
- 11.50 Variete: Ore 12
- 13.00 Dnevnik TG 5
- 13.15 Variete: Non è la RAI (vodi E. Bonaccorti)
- 14.00 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)
- 15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo parliamone
- 15.55 Otroški variete: vmes risanke in kvizi
- 18.00 Kviza: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
- 20.00 Dnevnik TG 5
- 20.25 Variete: Il TG delle vacanze
- 20.40 Aktualno: Affari di famiglia
- 22.10 Variete: Najlepši odlomki iz niza »Scene da un matrimonio«
- 22.30 Aktualno: Spazio 5 (vodi Enrico Mentana)
- 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Dnevnik TG 5
- 2.00 Nočni spored

RETE 4

- 8.30 TG 4 vesti
- 8.55 Nanizanki: Tre nipoti e un maggiordomo, 9.20 Strega per amore
- 9.45 Nadaljevanka: General Hospital, 10.00 Marcellina, 11.00 Ines
- 11.30 Aktualno: A casa nostra
- 13.00 Nadaljevanka: Sentieri
- 13.30 TG 4 vesti
- 13.50 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti)
- 14.00 Nad.: Sentieri, 14.20 Maria (i. Jorge Martinez), 15.15 Io non credo agli uomini, 15.50 La storia di Amanda, 16.25 Celeste, 17.00 Febbre d'amore
- 17.30 TG 4 vesti
- 17.45 Aktualno: Lui, lei l'altro
- 18.20 Kviz: La cena è servita
- 19.00 TG 4 vesti
- 19.25 Rubrika o lepoti
- 19.30 Nadaljevanka: Gloria, sola contro il mondo
- 20.30 Variete: 6 meno meno (vodi Iva Zanicchi)
- 22.30 Kviz: Io mammata e tu
- 23.15 TG 4 vesti
- 23.30 Nan.: Murphy Brown, 24.00 Avvocati a Los Angeles, 1.10 Lou Grant
- 2.00 Variete: A casa nostra

ITALIA 1

- 6.30 Pregled tiska
- 6.40 Otroška oddaja
- 9.15 Nan.: Baby sitter, 9.45 La casa nella prateria - La scommessa, 11.00 Hazard - Lotta all'ultimo canestro, 12.00 La donna bionica - Una cosa del passato, 13.00 Starsky & Hutch - L'esca
- 14.00 Otroški variete: Ciao ciao in risanke
- 16.00 Nanizanke: I giustizieri della città - Delitto sul treno, 17.00 T.J. Hooker - Gli ostaggi, 18.00 Adam 12 - Un vecchio amico, 18.30 Riptide - Solo per te, Sheila
- 19.00 Odprti studio in Studio sport
- 20.00 Nan.: Agli ordini papà - Emozioni pericolose
- 20.30 Film: In fuga con papà (kom., ZDA 1990, r. Spiro Razato, i. Corey Haim, Cynthia Rothrock)
- 22.30 Nogomet: Lazio-Tottenham (prijateljska tekma)
- 0.30 Odprti studio
- 0.40 Pregled tiska
- 0.50 Studio sport
- 1.05 Nočni spored

ODEON

- 13.00 Risanke
- 14.00 TV film: L'intrigo infernale (krim., i. Lauren Bacall, Zsa Zsa Gabor)
- 15.30 Nadaljevanka: Viviana
- 16.15 Film: Abbasso la ricchezza (kom., It. 1946, r. Genaro Righelli, i. Anna Magnani, V. De Sica)
- 18.00 Nadaljevanka: Veronica
- 19.30 Risanke: He Man
- 20.00 Nan.: Laverne & Shirley
- 20.30 Film: Il dottor Faustus (dram., 1967, r.-i. Richard Burton, Nevill Coghill)
- 22.30 Film: La vendetta del gangster (krim., 1961, i. Cliff Robertson)

TMC

- 8.30 Nanizanka: Batman
- 9.00 Risanke: Snack
- 9.30 Otroški variete
- 10.30 Nanizanke: Truck Driver, Doris Day Show, In Kingstone-Dossier paura
- 13.00 TMC News - Sport News
- 13.40 Dok.: Prijateljska narava
- 14.15 Variete: Amici mostri
- 15.10 Nanizanka: Autostop per il cielo
- 16.10 Film: I miei due amori (dram., ZDA 1986, i. Lynn Redgrave)

TELEFRIULI

- 10.30 Telefriuli non stop
- 16.00 Nadaljevanka
- 17.00 Starlandia
- 19.00 Večerne vesti
- 19.30 Nanizanka: L'uomo che parla ai cavalli
- 20.00 Dok.: Zgodovina ZDA
- 20.30 Film: Donne allo specchio (kom., ZDA 1979, i. Janet Leigh)
- 22.15 Ena rastlina na dan
- 22.30 Nočne vesti

TELE 4

- (Se povezuje s sporedi Italia 1)
- Lastne oddaje:
- 19.30 Dogodki in odmevi

Tudi DSL kritična do uprave v zvezi s fincncarsko šolo

Odbor za letališče pisal županu naj začne postopek za referendum

Odbor za ohranitev in ovrednotenje goriškega letališča, ki je tudi pobudnik akcije za razpis občinskega referenduma o lokaciji šole-vojašnice za finančno stražo na letališču nadaljuje po zastavljeni poti.

Včeraj je potekel rok tridesetih dni, odkar so 22. avgusta namesniku glavnega tajnika občine izročili nekaj več kot 1.800 (naknadno so jih še več kot tisoč) podpisov v podporo zahtevi po referendumu. To je po občinskem statutu, ki predvideva 1.500 podpisov, več kot dovolj, za začetek postopka. V tem roku ni bilo predloženih s strani v občinskem svetu zastopanih političnih strank ugovorov formalne ali vsebinske narave. To so vzeli na znanje na seji omenjenega odbora in ugotovili, da je zato postopek za referendum povsem utemeljen in v skladu z določilom čl. 87/4 občinskega statuta. Po tem členu je namreč zahteva po referendumu avtomatično sprejeta po preteku 30 dni od predložitve podpisov, če jo medtem ne ovreže poseben tričlanski odbor. Tega odbora pa še ni, ker občina še ni imenovala državljanovega pravobranilca.

Člani odbora zato menijo, da je treba zdaj zastaviti delo zato, da bi glasovanje čimprej izpeljali in

so tudi v tem smislu takoj ukrepali. Včeraj so namreč poslali županu Tuzziu pismo v katerem ga prosijo za sestanek na katerem bi se dogovorili o nadaljnjem postopku za izvedbo referenduma, kako bo potekalo informiranje občanov in kdaj naj bi referendum pravzaprav izpeljali.

Odbor si sporočilo za tisk nadeja, da bo do srečanja z županom Tuzziem prišlo v kratkem, vendar ni rečeno, da bo njihova pobuda kar tako gladko sprejeta. Tuzzi in nekateri drugi člani uprave so namreč pred dnevi že ugovarjali stališču pobudnikov referenduma. Trdili so, da se člen o 30-dnevnem roku, ki ga določa statut in na katerega se odbor sklicuje, ne izvaja, dokler ni imenovan pravobranilec.

Spor okrog finančne vojašnice in referendumu je izrazilo političen, naslednja bitka, ki je na obzorju, pa se bo bila predvsem s sklicevanjem na paragrafe in pikološke pravne nianse.

V zvezi s problemom fincncarske vojašnice se je s tiskovnim poročilom oglašil tudi občinski odbor Demokratične stranke levice, ki je o poteku zadnje seje občinskega sveta ter o zaključkih razpravljal te dni ter sprejel zelo kritično stališče. Z izsiljeno odločit-

vijo je župan Tuzzi in del večine hotel postaviti nekakšno hipotezo nad referendumom, ugotavlja DSL v komuniqueju za javnost.

Tako početje župana in dela večine je po oceni DSL neodgovorno in nespoštljivo do volje nekaj tisoč občanov, ki so se izjasnili proti gradnji tega objekta na letališču.

Občinski odbor DSL nadalje kritizira stališče, češ, da bi pomenila prisotnost šole-vojašnice pomemben dejavnik razvoja goriškega gospodarstva. Take ugotovitve nimajo osnove, saj je splošno znano, da je ureditev učnih centrov taka, da zagotavlja gojencem in inštrukturm ter njihovim družinskim članom možnost poceni prehrane, nakupovanja, številne druge usluge. Kaj bo torej ostalo goriškim trgovskim operaterjem?

Pač pa bi, zmeraj po ugotovitvah DSL dograditev avtocestne povezave med Vilešem in državno mejo pomenila bistven element razvoja. Ob tem ne gre pozabiti, da so sredstva za gradnjo vojašnice, preusmerili prav iz sklada za dograditev cestnih infrastruktur.

DSL napoveduje, da ne misli odnehati in da bo naredila vse, da se v zvezi s fincncarsko šolo-vojašnico ne uresniči naklepi sedanjega večine.

Avtocestna povezava Gorica - Razdrto v dvomu?

Industrijci zahtevajo jamstvo in pojasnila

Združenje industrijcev je zelo hitro reagiralo na vest, ki jo je objavil tukajšnji italijanski dnevnik in po kateri naj bi dograditev avtocestne povezave med Razdrtom in Novo Gorico ne bila vključena med prvenstvene posege v okviru izgradnje slovenskega cestnega omrežja. Za izgradnjo omenjene prometnice, o kateri se razpravlja že nekaj desetletij, bo kot kaže treba še počakati, ali pa je sploh nikoli ne bodo zgradili.

V posebnem poročilu za tisk, Združenje industrijcev izraža skrajno zaskrbljenost nad takim razvojem, ki bi dajal prednost izgradnji kraka avtoceste proti Sežani, oziroma proti Trstu, na škodo Gorice. Zaskrbljenost je toliko večja, ker naj bi se omenjena prometnica v dobršni meri gradila s finančnimi sredstvi, ki bi jih zagotovila Italija.

Združenje industrijcev ob tem opozarja na razvrednotenje sistema raznih objektov, ki so jih zgradili v Gorici in neposredni okolici, prav s ciljem razvoja prometnih storitev.

Predstavniki gospodarskega in političnega življenja na Goriškem so v preteklosti stalno opozarjali na nujnost sočasne izgradnje obeh krakov, to je Razdrto - Sežana in

Razdrto - Nova Gorica ter od pristojnih organov zahtevali tudi ustrezna jamstva.

Vesti o tem, da avtocestna povezava med Razdrtom in Novo Gorico ne sodi več med prednostne načrte razvoja slovenskega cestnega omrežja narekujejo hitro in primerno ukrepanje, zaključuje poročilo za tisk. Treba je da tukajšnji politični predstavniki takoj stopijo v stik s predstavniki Slovenije da se vprašanje dokončno razjasni in pojasnijo dejanski namen.

Jutri predstavijo Zbornik in zbirki Vinka Vodopivca

Novogoriški muzej in Zveza katoliške prosvete iz Gorice vabita na predstavitev Zbornika o Vinku Vodopivcu, ki ga je izdal Novogoriški muzej in zbirko Vodopivčevih posvetnih skladb Moje Gosli in Naša Soča v izdaji Zveze slovenske katoliške prosvete. Predstavitve bo jutri, v četrtek, 24. septembra, ob 20.30 v Katoliškem domu v Gorici. Sodelovali bodo Marjan Breclj, Slavica Mlakar, Slavica Plahuta, Franka Žgavec in mešani pevski zbor »Rupa — Peč«.

razna obvestila

Kajakaško društvo Šilec. Sestanek za ekološki spust po Vipavi od izvira do izliva bo danes, 23. t.m., ob 18.30 na sedežu ZSSDI v Ul. Malta.

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško sprejema prijave za terapevtsko zdravljenje v zdravilišču Dobrna od 16. do 28. oktobra 1992. Informacije in prijave na sedežu društva ob sredah do 30. t.m. med 10. in 11. uro.

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško obvešča člane in članice, da se začne telovadba za upokojence 1. oktobra ob 14.45 v telovadnici Kulturnega doma. Vabljeni!

Delavska zbornica CGIL in sindikat SUNIA obveščata, da sta na razpolago občanom za izračunavanje Izrednega davka na nepremičnine (ISI). Davek je treba poravnati do 30. t.m. Lastniki hiš in stanovanj v sovodenjski občini se lahko obrnejo do funkcionarja SUNIA, ki bo ob sredah in četrkih med 15. in 18. uro v Kulturnem domu v Sovodnjah.

Šola Glasbene matice - Gorica sporoča, da se vpisovanje nadaljuje na sedežu v Gorici, Ul. Croce 3, do konca septembra vsak delavnik od 14. do 17. ure.

Sekcija VZPI—ANPI Jamlje/Dol priredi v nedeljo, 18. oktobra ob 15. uri tradicionalni Partizanski piknik v Jamljah, pri Marjotu Pahorju. Prijave, do vključno 12. oktobra sprejemajo Ettore Moro, Mario Croselli in Karlo Kobal. Naproša se člane sekcije in njihove družinske člane, da se čimprej prijavijo, zaradi pravočasne oskrbe s potrebnim blagom za piknik.

Združenje športnih ribičev Vipava vabi na društveno tekmovanje - lov na postrv v nedeljo, 27. t.m., ob 8. uri v Vilešu. Poskrbljeno bo za topli prigrizek. Prijave do 24. t.m. na sedežu (gostilna Rubijski grad). Združenje prireja v nedeljo, 18. oktobra, tudi rekreativni izlet z motorno ladjo z možnostjo ribolova. Odhod iz Gradeža ob 8. uri. Prijave v gostilni Rubijski grad čimprej (na razpolago je le 30 mest).

kino

Gorica

VITTORIA 20.15-22.00 »Moglie a sorpresa«. Steve Martin in Goldie Hawn.

CORSO 17.30-22.00 »Basic instinct«.

VERDI 17.30-22.00 »Batman, il ritorno«.

Tržič

COMUNALE Zaprt.

EXCELSIOR Zaprt.

Nova Gorica

SOČA Ni predstave.

SVOBODA Šempeter Ni predstave.

DESKLE 20.00 »Mondial '90«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI All'orso bianco (Tavassani) - Korzo Italia 10 - tel. 531576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Rismondo - Ul. E. Toti 52 - tel. 410701.

pogrebi

Danes v Gorici ob 10.30 Augusta Colenzini vdova Iacob iz Vidma v goriško stolnico in na glavno pokopališče, ob 11.15 Giuseppe Leghissa iz splošne bolnišnice v Devin—Nabrežino ter ob 13.15 Marina Assunta Covaceuszach iz splošne bolnišnice v Praprotno.

Posvet: »Gorica stičišče manjšin vzhoda in zahoda«

V sejni dvorani občinskega sveta v Gorici bo danes ob 17.30 razprava na temo »Gorica - stičišče etničnih manjšin vzhoda in zahoda«, ki jo prireja občina Gorica v sodelovanju z inštitutom za mednarodno sociologijo ISIG, z »Nuova Scuola di Capri« iz Sankt Peterburga ter z Goriško hranilnico. Uvodoma bodo pozdravili župan Tuzzi, predsednik ISIG Brancati in pater Egidio Guidubaldi, direktor »Nuova scuola di Capri«, ki se kot naslednica podobne šole, ki jo je v začetku stoletja ustanovil Maksim Gorkij zavzema za evropsko združevanje in valorizacijo vseh kulturnih sestavin kontinenta. Posvet bo nato uvedla raziskovalka pri ISIG dr. Laura Bergnach, referate pa bodo podali ruski profesorji Aleksander Ninov, Leonid Arinztein in Izaly Zemtsovski. Sledila bo razprava z občinstvom.

Na sedežu ISIG se medtem nadaljuje poletna šola, ki prav tako obravnava vprašanje nove Evrope. Danes bodo predavali G. Delli Zotti (Univ. v Vidmu), G. Bazo (Trst) in M. A. Toscano (Pisa).

Od danes na gradu prve predstave lutkarskega festivala Alpe-Jadran

Od nedelje je v Gorici že v teku festival lutk Srednje Evrope, ki ima na goriškem gradu svojo glavno postojanko. Cel teden je v teku laboratorij, na katerem se bo 22 gojencev izučilo in naučilo novih prijemov v lutkarstvu. Organizatorji so namreč pripravili seminar, na katerega je prišlo veliko prijav, a so sprejeli samo tiste interesente, za katere menijo, da se bodo lutkarstvu popolnoma posvetili, ali pa so to že naredili.

Seminar vodijo trije priznani strokovnjaki in daleč naokoli poznani lutkarji, saj so imena Edija Majarona, Brede Varlove in Zlatka Boureka (prva dva sta Slovenca, zadnji je Hrvat) zelo cenjena v svetu lutk. Da je sloves upravičen, smo se sami prepričali med včerajšnjim kratkim obiskom seminarja, kjer je nastal gornji posnetek (foto Marinčič).

Že nocoj bo festival postal zanimiv tudi za širše občinstvo, ki si bo na gradu lahko ogledalo predstavo Henrika Kamenyija iz Madžarske. Lutkarska predstava bo ob 21. uri v pravilničnem srednjeveškem okolju notranjega grajskega dvorišča. Predstava govori o Laszlu, ki se spopada s smrtjo, hudičem, žendarji in celo z Napoleonom, katere seveda vse preмага, kot se za vsako narodno lutko spodobi. Že jutri, 24. septembra, bodo ob 10. uri na grajskem obzidju nastopili »I Burattini Veneti« iz Trevisa s predstavo

Paola Paparotta »La casa stregata«, zvečer pa bodo ob 21. uri isti lutkarji predstavili igro po vsebini in jeziku samo za odrasle v notranjem dvorišču na gradu z naslovom »Farse brevi«: zabavna in pikantna predstava z lutkami o malce bolj »resnih« človeških (raz)navadah.

V Pevmi so včeraj pokopali zavednega domačina Edija Benso

Včeraj se je množica domačinov iz Pevme in Oslavja ter številnih prijateljev iz raznih krajev Goriške na pevmskem pokopališču poslovila od Edija Benso.

Pokojnik, ki je bil doma na Oslavju, je bil znana in priljubljena osebnost, vseskozi vključena v tkivo domačega okolja.

Star šele sedemnajst let se je Edi vključil v partizansko gibanje in kot ogromna večina naših ljudi še pred tem sodeloval pri terenskem delu narodnoosvobodilnega gibanja.

Tudi po vojni, je pokojnik, ki se je medtem izučil za mehanika, ves čas vestno sodeloval v krajevni sekciji borbevske organizacije VZPI/ANPI, od upokojitve dalje pa tudi v okviru Društva slovenskih upokojencev. Prav predstavnika omenjenih društev oziroma združenj Silvino Poletto in Srečko Mikluš sta na včerajšnji žalni slovesnosti spregovorila o življenju in delu pokojnega Edija. V cerkvi pa je besede slovesa izrekel domači župnik. S pesmijo se je od pokojnika poslovil moški pevski zbor iz Štmavra.

Medtem ko so ljudje tiho odhajali s pokopališča je marsikateri od domačinov, s tihim in žalostnim glasom ugotavljal: »Še od enega domačega se poslavljamo...« Morda je prav v teh besedah smisel življenja in delovanja Edija Benso v domačem okolju. Bil je globoko zakoreninjen v ta svoj kraj, med te svoje ljudi, ponosen na to stvarnost. In takega bodo ohranili v spominu.

V okolici Čedadu prijeli Slovenko Na sebi je skrivala 50 gr. heroína

V obmejnem prostoru je kompenzacija nekakšen naraven pojav. To naj bi, pravzaprav velja tudi za preprodajo mamil. V zadnjem času so v tem prostoru, kot se zdi, precej aktivni razpečevalci iz Slovenije. Tako je v priporu v Vidmu slovenska državljanka Majda Klarič. Prijeli so jo karabinjerji v okolici Čedadu zaradi posesti 50 gramov heroína. Po razpoložljivih informacijah, naj bi se ženska ujela v nastavljen past. Karabinjerska obhodnica naj bi ustavila avtomobil zastava 101 novogoriške registracije. V njem sta bila zakonca Klarič. Ob osebni pregledu v vojašnici, so pri ženski našli 50 gramov heroína.

Zdi se, da so policijski organi v zadnjem času zelo poostri nadzorstvo nad razpečevanjem mamil in da se je v mrežo doslej ujelo kar nekaj, sicer manjših razpečevalcev.

Razrešen primer Covacevszach V ulici Bombi ni bilo zločina

Ne gre za zločin pač pa za naravno smrt. Tako glasi uradno sporočilo, ki so nam ga včeraj posredovali s kvestre v zvezi s primerom 40—letne bolničarke Marine Assunte Covacevszach. Tako je prva ugotovitev prof. dr. Banche-rija, ki je včeraj opravil obdukcijo. Zdravnik patolog bo v roku enega meseca predstavil dokončno poročilo.

Razblinili so se tako vsi dvomi in indici o tem, da bi ženska umrla zaradi posledic fizičnega napada.

Covacevszachovo je v nedeljo popoldne našel mrtvo v njenem stanovanju, v ulici Bombi 4, starejši znanec, oziroma prijatelj, ki je prišel na obisk.

Truplo ženske je ležalo na hodniku stanovanja z obrazom proti tlo. Podtlutbe, ki jih je ugotovil dežurni zdravnik, ki je opravil prvi pregled in uradno ugotovil smrt, so bile razlog, da se na truplu opravi obdukcija.

Primer je zdaj dokončno razrešen. Danes bodo Marino Covacevszach pokopali v domačem kraju, v Praprotnem pri Čedadu, od koder izvira njena družina, v katero je smrt v zadnjem času zelo kruto posegla.

Marina Assunta je v Gorici, kjer je bila zaposlena v splošni bolnišnici, živela sama. Bila pa je zelo navezana na mamo, ki živi v Marianu, kjer je do nedavna prebival tudi eden od bratov, ki je umrl za posledicami prometne nesreče.

Konec septembra v obnovljenem gradu Štatenberg

Dvajset let srečanja mladih pesnikov in pisateljev Slovenije

Obnovljeni grad Štatenberg, baročni lovski dvorec grofov Attemsov, je v sodobni slovenski kulturi dobil sloves kor prizorišče štatenberških pisateljskih srečanj in kraj srečevanja, kasneje so temu rekli oporečniških pisateljev in drugih razumnikov. Tokrat gre za nekaj drugega.

Konec septembra bo na štatenberškem gradu jubilejno, 20. srečanje mladih pesnikov in pisateljev Slovenije. Prireditve pripravljajo Zveza kulturnih organizacij Slovenije skupaj z mariborskim odborom Društva slovenskih pisateljev ob materialni pomoči mariborske vlade in sponzorjev.

Pobudniki srečanja pred 20. leti so bili prav tako iz štajerskega dela Slovenije, in sicer KUD iz Gradišča, danes spet Sv. Trojice v Slovenskih goricah. Srečanja pesnikov in pisateljev začetnikov, kot se je prireditve imenovala prvo desetletje in več, se je iz literarno skromnih natečajev in programsko manj zahtevnih prireditev razvila v kvalitetno literarno gibanje z razvejanjo dejavnostjo, kot temu delovno pravimo. V dvajsetih letih je, kot smo izračunali, na razpisu sodelovalo okoli 2500 piščič, od srednješolcev do odraslih ljudi. To je zavidljivo število glede na to, da je vsakdo (izjem skoraj ni bilo) lahko le enkrat poslal svoja dela na razpis.

Republiško srečanje mladih pesnikov in pisateljev je že več let nekakšna selekcija z vsakoletnih šestih območnih srečanj, tako da na osrednjo prireditev pridejo le tisti, ki so jih izbrale območne žirije. Na območnih in na republiškem srečanju je za udeležence pripravljen strokoven program, pogovor z žirijo, ki je dolžna razločiti svoje odločitve, ter literarni večer. Kasneje pa so mnogi lahko sodelovali na takoiimenovanih kolonijah, delavnicah, šolah kreativnega pisanja itd.

Srečanja, kolonije in številne druge strokovno-izobraževalne oblike so se z leti oblikovale kot nujen rezultat pobud in potreb bodisi tistih, ki so na njih sodelovali kot piščiči, bodisi tistih, ki so z njimi delali kot člani žirij, mentorji, predavatelji. Cilj vsega tega literarnega gibanja seveda sploh ni bil in ni »ustvariti« literata po vsej sili. Gre namreč predvsem za dvigovanje bralne kulture, za širjenje pogleda v književno ustvar-

jalnost, v kritiško in literarno znanje, brez zamejitev in ideoloških predznakov, čeprav so gibanju nenaklonjeni radi podtikali celo kaj tekega. Prav tukaj, v literarnem gibanju, je prodrlo spoznanje, da je potrebno spremeniti vlogo mentorja, ki naj ne bo nepreklicna avtoriteta in razsodnik, ki naj ne bo »usmerjevalec« piščičih posameznikov ali skupin, če so se vanje združevali: mentor naj samo odpira, podpira in pomaga iskati čim več izbir in možnosti. Mentorji literarnih skupin, glasili, učitelji in profesorji, pa tudi piščiči se že 15 let lahko izpopolnjujejo na ti. poletnih literarnih šolah (udeležiti se jih poprečno 50-60 ljudi) s praktičnim in teoretskim programom, ki praviloma prinaša najnovejšo informacijo s področja literature, kritike in literarne teorije, redno pa vključuje tudi predavanja o manj znanih literaturah (letos npr. finske in kitajske). Kot rezultat potreb literarnega gibanja in pobud, ki so se tu porajale, je nastala publikacija Mentor, revija za vprašanja literature in mentorstva. Mesečnik (10 števil letno) izhaja že 13. leto.

Na srečanjih, kolonijah in literarnih večerih so sodelovali številni avtorji, ki so do danes izdali že več knjig. Nekateri nekdani začetniki so danes ugledni avtorji in člani Društva slovenskih pisateljev. Mnogi so se v reviji Men-

tor ali na srečanjih in kolonijah prvič zares soočali z javnostjo ali začeli redno objavljati. Nekaj imen: Maja Vidmar, Feri Lainšček, Vlado Žabot, Stefan Remic, Andrej Blatnik, Lidija Gačnik Gombač, Ivo Stropnik, Damjan Jensterle, Aldo Žerjal, Ivo Frbežar ... preveč bi bilo naštevavanja. Še več pa, če bi imanovali člani žirij, mentorje, predavatelje in druge sodelavce literarnega gibanja pri ZKOS. Gonilna sila je bil od začetka in malodane ves čas pisatelj in dramatik Peter Božič. Pesnik Niko Grafenauer je bil zlasti prva leta odločno med tistimi, ki so zahtevali in uveljavljali strokovne kriterije in kvaliteto. Zaobiti ni mogoče Lojzeta Kovačiča niti drugih predavateljev in gostov, med katerimi so bili poleg naštetih avtorji, kot so Milan Jesih, Tomaž Salamun, dr. Dimitrij Rupel, dr. Andrej Inkret, dr. Denis Poniž, Tone Peršak, slavisti dr. Matjaž Kmecl, dr. Jože Toporišič, dr. Janez Dular in mnogi drugi strokovnjaki.

To je le kratka predstavitev obsega in kakovostne usmeritve literarnega gibanja pri ZKOS, početja, iz katerega - to velja poudariti - je vzklila podobna dejavnost tudi pri drugih organizatorjih, skupinah in revijah.

Na gradu Štatenberg letos, na 20. srečanju mladih pesnikov in pisateljev Slovenije torej ne bo slovesno kar tako, brez razloga.

Z gostovanja milanskih gledališčnikov v Križu

Kritika konformizmu in poplitvitvi družbe

MIRTA ČOK

Milansko Gledališko društvo »Passi lontani« je prejšnji teden uprizorilo v dvorani Kulturnega društva »A. Sirk« v Križu komedijo angleškega dramaturga Johna Osborna *Ozri se v gnevu*. Delo je izraz angleške stvarnosti petdesetih let in kritika konformizmu, hinavščini, lažljivosti ter nepremičnosti takratne družbene scene. Realistična obravnava obdobja, ki je mladim igralcem in režiserju časovno kar oddaljena in kritika avtorja tega teksta, ki odpira problematiko tistih družbenih mehanizmov, ki se tiho in nemoteno prilastajo sfere posameznika, odpira gledalcu svet, ki mu ni tako tuj, kot bi si lahko na prvi pogled predstavljali. Okamenjenje odnosov, tudi med najbližnjimi, izvotljenje čustvenega življenja in poplitvitev katerega-koli odziva na stvarnost so pravzaprav še vedno sodobna vprašanja človeka devetdesetih let, tako nam razlagajo mladi ustvarjalci tega društva. Zaradi tega, pravijo, so izbrali ravno tega avtorja in to delo. Teksta so se držali dobesedno in ravno tako zahtev avtorja pri scenografski postavitvi in kostumih, saj se jim ni zdelo potrebno posodabljanje dela, ki je samo po sebi sodobno.

Tako igralce kot režiserja, scenografa, kostumografa in strokovnjaka luči združuje navdušenje ob poetični napetosti dela, ki jo ustvari trenje med mračno in morečo vsakdanjostjo in med potrebo posameznika, da ljubi in da je ljubljen.

Delo so mladi umetniki začeli obdelovati meseca marca, ko so tudi ustanovili zgoraj omenjeno društvo, ki ima namen ponovno približati gledališče gledalcem. Ravno zaradi tega izbirajo majhna gledališča in nameravajo potovati iz kraja v kraj, kot takrat, ko je gledališče res bilo tesno povezano z ljudmi.

Tako kot v tekstu je tudi v režiserski, v igralski, v kostumografski in scenski realizaciji dela vidna natančna utemeljitev njihovih izbir.

Skromno pohištvo in nered ustvarjata realistično sceno, tako kot si jo je predstavljal avtor teksta, prozorno ozadje pa utesnjuje ta prostor in ga hkrati širi v odprto dimenzijo vzporednega zunanjega, magičnega sveta. Ta dodatni prostor pa je na žalost premalo igralsko izrabljen ali na drug način evidentiran, da bi bila gledalcu jasna njegova pomenska vrednost. Scenarsko zelo učinkovita je tančica, ki v drugem delu predstave prekrije zastor in zapre realistično sceno na odru ter projekcijo diapozitivov nanjo. Skozi prozornost zavese se dogajanje premakne iz realizma v intimizem, v svet čustev, v svet spominov in preteklosti. Časovna dimenzija se tako razdrobi in hkrati sestavi v večjo razsežnost. Gledalec je v trenutku seznanjen s potekom dolgoletnega čustvenega življenja natopajočih oseb.

Tudi kostumi se ne izognejo realizmu. Izdelani so po natančni analizi takratnih modnih tendenc. Tudi luči so enostavne in služijo zgolj za osvetlitev odra, saj nimajo namena umetničiti atmosfere.

Igralci, ki so še študentje raznih italijanskih gledaliških šol, so zelo dobro izpeljali predstavo, ki je temeljila na res zahtevnem tekstu. Vidna je njihova skupna priprava po učni metodi Stanislavskega. Posebno sproščeno je igral Aldo Binetti v vlogi Cliffa Lewisa, družinskega prijatelja. Silvio da Rù, ki je tudi režiser predstave, je gledalcem uspel posredovati tesnobo glavnega junaka Jimmyja Porterja, ki se agresivno upira svoji in družbeni okameneli stvarnosti; vlogo Allisonove, Jimmyjeve žene, je odigrala Valentina Rizzio, vlogo Helene, Allisonove prijateljice in Jimmyjeve ljubice pa Daniela Bestetti: obema je uspelo poudariti značajne razlike ženskih oseb v komediji.

Naj za zaključek še dodamo, da delo odpira gledališki cikel AMATEATER, ki ga organizira KUD Magnet in katerega cilj je spoznavanje gledališkega delovanja mladih.

Spored Štatenberškega srečanja

V petek, 25. septembra

Od 11. do 13. ure: Okrogla miza *Nova duhovna gibanja in literatura*. Moderator Matej Bogataj.

Od 14. do 15. ure: Predstavitev duhovnih in sprostitev kulture.

Od 15.15 do 18. ure: Nadaljevanje okroglega mize in istočasno delavnice: astrološka (Gerkman), za kartomanijo (Edita Medvešček), za odčitavanje avre (Darinka Sulič in Jana Jeršin), za sproščanje z jogo (Zdenka Steiner).

Ob 20.30: Literarno-glasbeni recital »*Za marsikom ostal bo prah ali pa še to ne...*«. Besedila mladih literarnih ustvarjalcev in uglasbene Villonove Tolovajske balade bodo izvajali igralci Saša Mihelčič, Karel Brišnik, Robert Waltl, glasbeniki Jani Kovačič, Žarko Ignjatovič, Alenka Goršič. Režija Matija Milčinski.

V soboto, 26. septembra

Ob 10.30: »*Jutro že trka z roko na okna*« - Predstavitev prenovljene revije Mentor, posebne številke in nekaterih njenih avtorjev. Nastopili bodo Venio Dolenc, Damjan Jensterle, Milan Vincetič... in še kdo.

V Galeriji za sodobno umetnost v Vidmu razstavlja svoja dela enajst slikarjev

Geometrija kot projekt v prikazu furlanskih umetnikov

JURIJ PALJK

V Galeriji za sodobno umetnost v Vidmu, ki je gotovo ena najboljših galerij v naši deželi s svojo imenitno stalno zbirko in predvsem z izjemno, pred nedavnim poklonjeno zbirko platen Astaldi, so odprli razstavo z naslovom »Geometrija kot projekt: furlanska umetnost med letoma 1960 in 1992.«

Razstava spada v cikel razstav, ki jih videmska galerija posveča furlanskim umetnikom in likovnim gibanjem na furlanskih tleh. Tako so pred časom priredili v istih prostorih razstavo Luciana Ceschije, ko so razstavljali njegove medalje, razstavo slikarja Ernesta Mitrija, zanimiva je bila tudi razstava z naslovom »Pogledi na delo v furlanski umetnosti med letom 1900 in 1960« ter kot zadnja razstava, ki še potuje po Furlaniji: »Slikar Guido Tavagnacco«. Tu si lahko dovolimo krajšo pripombo na račun vodstva galerije, ki svoje razstave izredno slabo reklamizira, obiskovalec ima vedno občutek, da je v galeriji sam in skorajda nezaželen in še nekaj je, kar se zdi zelo čudno: namreč dejstvo, da iz videmske galerije potem večina razstav odide v druge furlanske kraje, kjer so spet razstavljene. To je morda res zanimivo, ker galeristom omogoča, da za malo napora dobijo dobro razstavo, finančno je to zelo privlačno in seveda tudi podpira lenobo nekaterih. Res pa je tudi, da Furlanija ni tako velika, da bi si take stvari lahko privoščila. To velja še zlasti za videmsko galerijo, ki bi si s svojimi prostori in neverjetnimi umetniškimi deli v stavbi Palamostre lahko pridobila

malce več obiskovalcev in tudi malce več ugleda, kar si kakovostno najbolj založena galerija z moderno umetnostjo v Furlaniji-Juljski krajini tudi zasluži.

»Geometrija kot projekt: furlanska umetnost 1960—1992« je razstava, ki nam pokaže, kaj se je v Furlaniji dogajalo na področju tako imenovane geometrijske umetnosti, ki ima tod nekako začetek v petdesetih letih. Koncem petdesetih let se je namreč skupina umetnikov, ki so se uspeli prebiti tudi v Evropo, odločila za odklon od neorealistične smeri in tudi od Afrovega informalnega slikarstva. V bistvu je do šestdesetih let furlansko slikarstvo bilo precej utesnjeno v te okvire in se je oklepalo svojih meja, kot pravi Luciano Perissinotto, ki je razstavo uredil in tudi napisal spremeno besedo za ličen katalog (založbi Arti Grafiche Friulane).

Luciano Perissinotto pravi v uvodu kataloga, da je lahko leto 1960 nekakšna meja na črta v furlanski umetnosti, saj deli furlansko umetnost na dva dela, na tiste, ki ostajajo zvesti figuraliki in informalni umetnosti, tudi poznemu ekspresionističnemu načinu slikanja in neke vrste neorealizmu, kateremu smo v Furlaniji priče še sedaj, na drugi strani pa tiste slikarje, ki so se odločili za razumarsko in razumsko raziskavo slikarstva. »Arte—scienza« torej, kot kaže v razumljivo pisanem jeziku Perissinotto. Gre za slikarje, ki so z geometrijskimi formulami in oblikami poskušali v slikarstvu doseči in preseči tiste meje, ki so bile že dosežene v informalnem slikarstvu in v figuralnem, ki je prevladovalo tudi tedaj. Če pa te meje niso bile nikdar doseže-

ne, kaj šele, da bi jih kdo presegel, potem so spet tu matematika in geometrijske formule, ki nam s svojo asimptoto pomagajo rešiti vsaj problem približevanja k tej meji. Umetniki se tedaj, vsaj tisti, ki so prisotni na tej razstavi, odločijo za enostavnost, lepoto in bistvenost ter včasih tudi suho stvarnost geometrije, čistih geometrijskih likov in linij in še bolj čistih in lepih ploskev ter ravnin. Likovni kritik L. Vergine je o tem nekje zapisal takole: »Prakso interpretacije zamenja tehnika opazovanja in metodičnega ugotavljanja.«

Kaj reči o razstavi v videmski galeriji, ki nam predstavlja dejansko vse vidnejše Furlane in tudi nekaj drugih umetnikov, ki so na področju F-Jk v preteklih letih ustvarjali svoja likovna dela v »geometrijskem in programiranem duhu«. V duhu, ki rad zamori človeka, tako da mu ne pusti niti trenutka za samo en vdih svežega zraku življenjske sproščenosti, katero v umetnosti največkrat iščemo? Seveda pa geometrija istočasno pomeni tudi neskončnost, brezmejnost in asimptote, približevanje absolutnemu odgovoru in zadnji neznanki in spet — velikemu začetku. Vse to je na razstavi vidno in na lep način prikazano. Zbranih je 11 najboljših avtorjev in seveda enajst različnih gledanj na umetnost, enajst različnih izražanj skozi skorajda iste principe dela, kar je za gledalca umetniških stvaritev seveda zelo zanimivo.

Nekatere ta zvrst umetnosti ne prepriča, tudi take, ki niso zaljubljeni samo v kraška tihožitja in osladna krajinarska platna brez vsake vrednosti, razen tiste, da v naših stanovanjih zelo dobro ščitijo zidove in omet

na njih. »Motijo« pa ti umetniki tudi »pravi potek« zgodovine umetnosti, saj jih ni zelo veliko in jih največkrat ne vejo, kam dati, kot recimo na Slovenskem ajdovskega umetnika Jejičca, ki je zelo blizu furlanskim slikarjem in bi brez težave lahko z njimi tudi razstavljaj. Razstavo si je vredno ogledati zaradi več razlogov: zato, ker take razstave sodobne umetnosti v naših krajih dolgo več ne boste videli, pa tudi zato, ker je praktično nemogoče spet zbrati skupaj dela razstavljajočih avtorjev, ki so: Getulio Alviani, Mimo Biasi, Massimo Bottechia, Carlo Ciussi, Aldo Colo', Luigi Iod, Mario Palli, Tino Piazza, Giulio Piccini, Pope in Nane Vavagno. Na razstavo pa se splača tudi zato, ker je razstavljenih nekaj zelo dobrih platen in grafik. Vsa dela vam itak na nobeni razstavi niso všeč, na razstavi »Geometrija kot projekt« v prostorih stavbe Palamostre v Vidmu, v katerem ima sedež tudi Galleria d'Arte Moderna, pa jih boste našli najbrž še več.

S sodobno likovno umetnostjo je namreč tako kot pač z vsako stvarjo: tuja nam je, dokler je ne spoznamo in zato se je tudi nekje izogibamo in se je bojimo, ker vnaša v ustaljeno in mirno vsakdanje življenje drzna in temeljna vprašanja, odgovorov pa zelo, zelo malo. Razstava v Vidmu je lep poskus približevanja nekega slabo in premalo poznanege dela sodobne likovne umetnosti v naši deželi, ki se nam na umetnostnem področju po ogledu te razstave le ne zdi več tako Bogu za hrbtom, provincialna in zatohla, kot o njej na splošno prevečkrat govorimo.

Kvalifikacije za SP Nizozemska v težavah

Nedvomno osrednje srečanje današnjega nogometnega sporeda za kvalifikacije na SP bo tekma evropske skupine 2 med Norveško in Nizozemsko, ki je pred kratkim povsem zasluženo na prijateljski tekmi izgubila proti Italiji in ki bo za natečaj igrala še brez Gullita.

Drevišnji spored pa predvideva še štiri dokaj zanimive tekme za kvalifikacije na SP v ZDA. V skupini 2 bo še srečanje Poljska - Turčija; v skupini 3 bo Latvija igrala s Španijo in Litvanija z Dansko; v skupini 4 pa se bo ČSFR spoprijela z reprezentanco Ferskih otokov.

Najzanimivejše bo slej ko prej srečanje v Oslu med Norveško in Nizozemsko. Trener »tulipanov« Dick Advocaat ima s sestavo reprezentance težav na pretek. Še vedno išče nadomestitev za vratarja Van Breukelena in branilca Van Tiggelna, ki sta se poslovila od reprezentance. Iz nepoznanih »osebnih razlogov« pa se je državni reprezentanci, vsaj začasno, odrekel tudi Milanov nogometaš Ruud Gullit. Vsekakor pa so Nizozemci še vedno več kot solidna ekipa, saj lahko računajo na odlična Van Bastna, ki je zadnje čase zares v izredni formi, ter na Bergkamp.

Nemalo težav s postavo ima tudi poljski selektor Streljau za srečanje s Turčijo. Udinese in Panathinaikos nista namreč dala dovoljenja Kozminkemu, oz. vratarju Wandziku ter napadalcu Warzychu, da bi igrali s poljsko reprezentanco.

Naj omenimo še uvodno tekmo v skupini 4 češkoslovaške reprezentance, ki bo igrala proti Ferskim otokom, ki so na treh tekmah dobili kar 18 zadetkov.

Ferlaino »klonil« pod pritiski Maradona v Španijo

ZUERICH — Predsednik Napolija Ferlaino je »klonil« pod pritiskom FIFA in Maradona (na sliki AP z ženo Claudio) odstopil Sevilli. Verjetno mu tudi ni bilo pretežno, saj bo za igralca prejel 7,5 milijona dolarjev, torej nekaj več, kot je zanj leta 1984 odšel Barceloni (7,4 milijona). Slednja ga je za 7,7 milijona odkupila od Boca Juniors, ta leta 1982 za 2,5 milijona od Argentinos Juniors, ki pa je ostal lastnik in si je z Boca Juniors razdelil denar, ki ga je plačala Barcelona.

Afera v zvezi z Maradono se je pričela pred nekaj meseci. Zatem, 29. junija, ga je Napoli pozval na priprave (1. julija se je namreč iztekla diskvalifikacija zaradi dopinga), vendar je Argentinec poziv zavrnil. Razplet pa je bilo pričakovati, čim se je kot posrednik v zadevo vpletla FIFA, ki ni mogla zastaviti svojega ugleda in tvegati neuspeh. Včerajšnjega sestanka so se namreč udeležili sami predstavniki

FIFA, pa Napolija in Seville ter predsednika italijanske in španske nogometne zveze, Matarrese oz. Villar. Tajnik FIFA Blatter je med drugim poudaril, da mora Maradona sedaj dokazati, da si je zaslužil tolikšno prizadevanja in se izogniti vsakršni kritiki, uperjeni posameznim društvom ali federacijam, kar je tudi zapisano v doseženem sporazumu.

Pri Sevilli so povedali, da bodo z igralcem podpisali enoletno pogodbo z opcijo še za eno leto, v vsoti, ki jo bodo izplačali Napoliju, pa je všteti denar za prestop in vse, kar Maradona dolguje italijanskemu društvu.

Včeraj seveda ni manjkalo odmevov na doseženi sporazum. Oglasil se je tudi slovití Pele, ki je tudi svetoval Maradoni, naj raje drži jezik za zobmi: »Bolje je poslušati kot govoriti, ni slučaj, da imamo dve ušesi in ena sama usta«.

Danes prijateljska tekma Zürich-Italija Zadnja preizkušnja pred štartom za SP

FIRENCE — Veličastna igra in prestižni uspeh na Nizozemskem sta navdušenje za Sacchijeve azzurre med ljubitelje nogometa povzdignila do take (skoraj nerazumne) mere, da zdaj zbuja zanimanje celo drevišnja prijateljska tekma proti švicarskemu prvotlaču Zürichu, ki sama po sebi velja le kot dober trening pred štartom na kvalifikacijah za SP proti Švici 14. oktobra v Cagliariu.

To je še toliko bolj res, če vemo, da Italija sploh ne bo igrala z moštvo, ki je dalo lekcijo nizozemskim nogometnim mojstrom. Manjkalo bo namreč kar pet igralcev, to so poškodovani Mannini, Eranio, Maldini in Roberto Baggio ter »utrujeni« kapetan Baresi. Toda tolikšna okrnjenost Sacchija sploh ne vznemirja. Nasprotno, še vesel je, da bo lahko preizkusil kakšno novo varianto v skladu z načelom, da je koncept pomembnejši od njegovih izvajalcev.

Posebno zanimiv bo tako povratek v moštvo Roberta Mancinija, ki bo spet igral ob Vialliju, s katerim je pred prestopom slednjega k Juventusu dolga leta delil skupno usodo pri Sampdoriji. Mancini, ki je že osem let »nestalen« član reprezentance, se dobro zaveda, da le začasno nadomešča Baggia, vendar bo bržkone skušal dokazati, da je še lahko koristen. Pravi debut pa bo opravil libero Parme Minotti, ki velja ta čas za edinega pravega možnega naslednika sicer »večnega« Baresija, saj odlično obvlada »skrivnost« conske obrambe. Ob njem bo na sredini obrambe postavitev deloval Costacurta, krilna branilca pa bosta Dino Baggio in Di Chiara.

Sacchi je že napovedal, da bo v drugem polčasu omogočil mnogim, da stopijo na igrišče, tako da bosta

Povratnik Mancini

debitirala še Lanna in Carbone, ki sta že 45. oziroma 46. igralec »Sacchijeve ere«.

Drevišnji bo deveti nastop azzurov pod vodstvom novega trenerja, ki je doslej dosegel pet zmag, trikrat pa igral neodločeno.

Tekma med Zürichom in Italijo se bo pričela ob 19. uri, sodil pa bo Danec Mikkelsen. Za švicarsko moštvo, ki ga trenira Avstrijec Kurt Jara, igra tudi bivši napadalec Torina Hariš Skoro.

Postava azzurov: Marchegiani, D. Baggio, Di Chiara, Bianchi, Costacurta, Minotti, Lentini, Donadoni, Vialli, Mancini, Evani (12 Pagliuca, 13 Lanna, 14 Apolloni, 15 Albertini, 16 Carbone, 17 Zola, 18 Signori, 19 Casiraghi).

Po zmagi na rallyju za SP po Avstraliji Auriol utrdil položaj

Francoz Didier Auriol je po zmagi na rallyju po Avstraliji še utrdil svoj položaj na vrhu lestvice dirkačev za svetovno prvenstvo. To je bila že šesta letošnja zmaga francoskega pilota LANCIE. Skupno so doslej izpeljali deset dirk, do konca prvenstva pa manjkajo še štiri.

Možnosti Španca Sainza, da bi še dohitev Auriola, niso velike. V Avstraliji je Sainz pristal na 3. mestu, pred njim pa se je uvrstil Finec Kankkunen.

KONČNI VRSTNI RED: 1. Auriol (Fr) lancia delta 5.13:12; 2. Kank-

kunen/(Fin) lancia delta po 1:41 sek.; 3. Sainz (Šp) toyota celica 2:04 sek.

VRSTNI RED ZA SP: 1. Auriol (Fr) 120 točk; 2. Sainz (Šp) 104; 3. Kankkunen (Fin) 92; 4. Biasion (It) 42; 5. Alen (Fin) 4; 6. Delecour (Fr) 3.

VRSTNI RED KONSTRUKTORJEV: 1. Lancia 157 točk; 2. Toyota 112; 3. Ford 70; 4. Subaru 43; 5. Mitsubishi 36; 6. Nissan 33.

Na sliki AP: veselje Auriola (desno) in njegovega kopilota Ocellija na cilju v Perthu.

Drevi v tržaški športni palači pokalna tekma s Scavolinijem Stefanel pogojuje English

Za tržaški Stefanel ni pravega počitka. Tanjevičevi varovanci bodo že drevi spet na igrišču. V četrtfinalni tekmi za italijanski pokal se bodo v tržaški športni palači (ob 20.30) pomerili s Scavolinijem iz Pesara.

Lahko rečemo, da tako težka tekma za Stefanel res ne prihaja ob pravem času in da ni veliko možnosti, da bi si lahko Tržačani pred povratnim srečanjem v Pesaru nabrali zadostno prednost oz. da bi sploh zmagali. Edino pravo krilo moštva, Fučka, še ni povsem narej, čeprav je možno, da bo drevi vendarle na razpolago trenerju. Zanesljivo pa bo še naprej manjkala veterana Meneghin.

Toda največja neznanka Stefanela je zdaj American English. V Trst je prišel s slovesom enega najboljših NBA igralcev, kar se jih je odločilo za igranje v Italiji (vsaj tako ga je predstavilo vodstvo Stefanela, kajti vsedrjavni tisk ga je sprejel dosti bolj hladno), toda do zdaj renomeja ni upravičil. Tako v pokalni tekmi z Napolijem kot na nedeljskem prvenstvenem štartu v Bologni je v bistvu razočaral. Skrb zbuja predvsem njegov odnos do igre, saj je

pokazal veliko mero živčnosti, igral pa je tudi brezglavo in samovoljno. Strokovni štab društva ga za zdaj brani, češ da mu je treba dati še nekaj priložnosti, ena od teh pa bo prav gotovo drevišnja.

Velja opozoriti, da tudi pri Scavoliniju ni vse tako, kot bi moralo biti. Pravzaprav imajo v Pesaru podobne težave kot pri Stefanelu. Američan James je namreč pred tem, da ga zaradi medlih iger odslovijo. V Pesaru je že prišel 25-letni Derrick Chievious, vendar pa društvo še ni sprejelo nobene končne odločitve.

Ostali četrtfinalni pari: Ticino Siena - Marr Rimini; Hyundai Desio - Benetton Treviso; Clear Cantù - Knorr Bologna (jutri).

Povratne tekme bodo 15. oktobra.

Smola Marčulionisa

MOSKVA - Znani litvanski košarkar Saraunas Marčulionis, član NBA moštva Golden State Warriors, je med počitnicami v Litvi padel z lestve in si nalomil nogo. Počival bo dva meseca. Zanimivo je, da se mu je podobna nezgoda v Litvi pripetila tudi lani. Bolje bi bilo, da se ne bi vračal domov...

»Naš« Jan Budin

Zmaga Vogrskega na turnirju za memorial F. Grilla v malem nogometu Pobuda mladih z Vrha žela velik uspeh

Pred okrog 300 gledalci se je z zmago Vogrskega nad Cocktail barom iz Nove Gorice zaključil 7. memorial Flavio Grillo v malem nogometu, ki je potekal na Vrhu sv. Mihaela, v športno-kulturnem centru Danica. Na turnirju sta znova prišli do izraza atletska pripravljenost in nogometno znanje ekip iz matične domovine, saj so se na prva štiri mesta uvrstile samo postave iz Slovenije.

Na turnirju, ki ga je organizirala mladina športnega odseka SKD Danica pod pokroviteljstvom Kmečke banke, Kmečko-delavske hranilnice in posojilnice Sovodnje ter Kmečko-obrtne hranilnice Doberdob, je nastopilo 28 ekip iz Slovenije ter iz naše dežele. Trajal je dva tedna, vsak večer pa je privabil veliko gledalcev. Zahvala gre našim mladim fantom za organizacijo (in nagrade).

Med pogovorom, ki smo ga imeli z njimi (to so Boris Frandolič, Marjan, Claudio, Walter in Bogdan Grillo, Zdenko in Zdravko Černic, Damjan Visentini, Vojko Jurin, Gianluca Berlot, Darin, Gabrijel in Miranda Devetak, Claudio Ulian in Deborah Ventura), smo zvedeli, da bodo turnir v prihodnje verjetno priredili vsaj dva meseca prej, vsekakor pa ob koncu tekmovalne sezone in ne pred njenim začetkom (septembra je namreč prepozno, saj so pr-

venstva pred vrati). Obenem bodo skušali doseči, da bo turnir še na višji ravni.

Prepričani smo, da bodo pobudniki v svojem namenu tudi uspeli, čeprav lahko rečemo, da je turnir že sedaj dobro organiziran in privlačen.

Na koncu se organizatorji zahvaljujejo sponzorjem, in teh je bilo še precej, gospodarski zadrugi Vrh za dodeljeni prostor in sodnikom (Evgen Ferfoglia, Claudio Grillo, Sandi Sgubin, Claudio Ulian in Gianfranco Vecchiato).

FINALNI IZIDI

Za 3. mesto: Podnanos - TNT Bajnsice 3:2.

Za 1. mesto: Vogrsko - Cocktail bar 7:5.

Najboljši strellec: Uros Dolzak (14 golov)

Najboljša vratarja: Halilovic Bol. in Sandi Gergolet.

Najboljši nogometaš: Mitja Bratuš.

Najbolj simpatičen nogometaš turnirja: Primož Zbogar.

KONČNI VRSTNI RED

1. Vogrsko, 2. Cocktail bar, 3. Podnanos, 4. TNT Bajnsice, 5. T.I.G.R., 6. Taipana. (Avguštin Devetak)

Na Rojcah v okviru turnirja mesta Gorica Štandreška Juventina drevi v finalu proti Pro Gorizii

Nogometaši štandreške Juventine so v nedeljo nadvse uspešno sklenili prvo fazo tekmovanja za italijanski pokal, že drevi pa jih na stadionu na Rojcah čaka nov predprvenstveni nastop. V finalu turnirja mesta Gorice se bodo namreč, s pričetkom ob 20.30, pomerili s Pro Gorizio. Sredi prejšnjega tedna so Štandrežci v polfinalu odpravili Italo San Marco iz Gradišča, Goričani pa slovensko moštvo Brd.

Še pred nekaj leti bi bilo srečanje med Pro Gorizio in Juventino boj neenakovrednih tekmecev. Štandrežci so životali v nižjih ligah, Goričani pa so nastopali v meddeželni ligi. Zdaj so stvari precej drugačne. Čeprav namreč Pro Gorizia (še vedno) nastopa v ligi više od Ju-

ventine, za Štandrežce še zdaleč ni več nepremostljiva ovira. Moštvo trenerja Maurija je že doslej pokazalo, da se lahko kosa tudi z višje rangiranimi tekmeči, o čemer še najbolje priča prav potek italijanskega pokala, iz katerega so Štandrežci izločili Italo, ki bo v bližnji sezoni igrala, tako kot Pro Gorizia, v prvenstvu »eccellenza«. V dosedanjih nastopih je Juventina predvajala precej drugačno igro kot lani, poseben dober vtis pa je zapustil nov napak Krminčan Gandin.

Vodstvo ŠD Juventina nam je medtem poslalo sporočilo, v katerem je rečeno, da so Štandrežci doslegli sporazum z društvom Sanrochese o sodelovanju na mladinskem področju.

Naši jadralci odlični

V nedeljo je Yacht Club Adriaco priredil regato, ki je zaključila letošnje jadralsko sezono razreda »optimist« v XI. coni italijanske jadralske zveze. Trofeje Rasinise je udeležilo več kot 80 mladih jadralcev. Manj izkušeni in mlajši kadeti so se pomerili z mladinci, saj regata je bila odprta obema kategorijama. Nastopili so seveda tudi člani JK Čupa ter TPK Sirena. Tudi tokrat so se ne naši predstavniki odlično izkazali.

Regatno polje so postavili pred barkovlanskim nasipom. Barkovljani dobro poznajo ta predel Tržaškega zaliva in so to prednost tudi spretno izkoristili. Na začetku prve regate je še pihala prijetna burja, v nadaljevanju pa so se vetrovne razmere popolnoma spremenile, saj je zapihal »ponent«. Kljub tej spremembi, regatni odbor ni prekinil tekmovanja in rezultat je bil tokrat odvisen od dobrega poznavanja regatnega področja. Tudi športna sreča je igrala veliko vlogo.

Do cilja je med prvimi prijadral Andrej Močilnik (Sirena). Med člani Čupe pa je bil najboljši Zoran Bandelj (16. mesto).

Drugo preizkušnjo je spremljal prijeten zahodni veter. Protagonista te regate sta bila Alessio Pincin in Zoran Bandelj (oba JK Čupa). Po dobrem startu sta se prebila do najvišjih mest. Alessio je prijadral tretji do cilja, Zoran pa četrti. Andrej Močilnik je po povprečnem startu prehitel veliko število tekmecev in prebil se je do deseterice najboljših. S tem dosežkom si je tudi zagotovil drugo mesto na končni lestvici. Zoran Bandelj je pristal na 6. mesto, Alessio Pincin pa je bil 7. Trofejo Rasini je dobil Davide Bivi (SVS Giorgio).

DAVID POLJŠAK

Na 1. Kraškem bike slalomu v organizaciji SK Brdina na Opčinah Velik uspeh: več kot sto tekmovalcev

SK Brdina je pred kratkim ob priliki dvodnevne praznika na Opčinah v Prosvetnem domu organizirala 1. Kraški bike slalom. Na zadovoljstvo organizatorjev se je prijavilo več kot 100 tekmovalcev, članov različnih klubov kakor tudi posameznikov. Tekma je zelo dobro uspela v zadovoljstvo vseh. Proga je bila dolga za baby sprint 380 m s 53 vratci in 1100 m s 24 vratci za vse ostale kategorije.

Ceprav bike slalom v Evropi ni še poznan, je v Ameriki že zelo popularen. Tekmuje se kot na smučarskem slalomu ter temu so tudi prilagojena tudi pravila. Udeleženci so prav gotovo ugotovili, da je tekmovalje z gorskim kolesom izredno zabavno in ne pretirano zahtevno. Čudovito vreme je pritegnilo tudi ogromno opazovalcev.

Nagrajevanje je bilo v Prosvetnem domu v nedeljo zvečer.

ZMAGOVALCI
Baby Sprint ženske: 1. Mateja Piccini (Brdina).
Baby Sprint moški: 1. Andrej Guštin (Kraški dom).
Miške: 1. Anja Štrekelj (Brdina).
Miški: 1. Egon Taucer.
Deklice: 1. Tjaša Ruzzier.
Dečki: 1. Dean Rebecchi (Brdina).
Naraščajnice: 1. Jasmina Štrekelj (Brdina).
Naraščajniki: 1. Fabio Germani (Brdina).

Mladinke: 1. Valentina Šuber (Brdina).
Mladinci: 1. Tomaž Legiša (Cicli Marc).
Clanice: 1. Alenka Piccini (Brdina).
Clani: 1. Giulio Taučer (Brdina).
Amaterke: 1. Luciana Privileggi (Brdina).
Amaterji: 1. Carlo Michelazzi.
Veterani: 1. Milan Škabar (Kraški dom).

Članski košarkarski turnir v organizaciji ŠD Kontovel Naši ekipi nista zadovoljili

V organizaciji ŠD Kontovel je bil konec tedna košarkarski članski turnir, ob domači postavi pa so nastopali še četrtoligaš Intermuggia, Sokol in Inter 1904, ki bosta letos igrala v Promocijskem prvenstvu.

Že v polfinalnih tekmah je bilo jasno, da obema slovenskima postavama trda prede.

Po pričakovanju je Sokol visoko izgubil proti miljski postavi, ki pa je tudi v finalni tekmi dokazala, da je po združitvi z ostalim miljskim klubom CGI opravila lep kakovostni skok. Nabrežinci so uspešno kljubovali bolj-šim nasprotnikom le prvih sedem minut, zatem pa se je razlika kmalu povečala in našim ni več uspelo niti delno nadoknaditi zaostanka. Dobro je zaigral Martin Sosič, v zadnjih minutah tekme pa še Tomaž Caharija, medtem ko so ostali preveč grešili.

Z velikim zanimanjem smo zatem sledili drugi polfinalni tekmi med Kontovelom in močno okrepljeno postavo Interja 1904, ki odkrito meri na takojšen povratek v D ligo. Domača postava se je predstavila praktično v mladinski zasedbi z vključitvijo treh posameznikov iz članske postave. Kombinacija pa se ni obrestovala, saj je ekipa v celoti odpovedala in je bila zlasti v prvem delu povsem nemočna proti razigranim gostom. Mnogo pod pričakovanjem je igral tudi bivši jadranevec Valter So-

sič, zadovoljila pa sta le Marko Hmeljak in Danjel Gulič, kar pa je bilo seveda premalo.

V nedeljo sta se tako najprej srečala Kontovel in Sokol, ki sta se potegovala za tretje mesto. Nekoliko bolje kot na prvem srečanju so igrali le Banovi varovanci, medtem ko so Nabrežinci povsem popustili in spet visoko izgubili. V delno opravičilo za tako slabo igro lahko navedemo dejstvo, da so Vatovčevi fantje šele na pričetku priprav in da nekateri posamezniki skoraj nič ne vadijo zaradi služenja vojaškega roka ali delovnih obveznosti. V vrstah Kontovela je občasno nekoliko boljše delovala le obramba, brez vključitve nekaterih lanskim standardnih igralcev pa bo težko osvojiti kakšno zmago v zahtevnem prvenstvu D lige, ki se bo pričelo že 3. oktobra.

V finalu dveh Interjev je prvo mesto osvojila miljska peterka, ki je z odlično igro v prvem polčasu postavila končni uspeh na varno. Igralci trenerja Grisonija predvaja dobro skupinsko igro, medtem ko je Inter 1904 vsaj zaenkrat le skupina dobrih in zagriženih posameznikov.

POLFINALNI TEKMI

SOKOL - INTER MUGGIA 55:79 (25:43)
SOKOL: Gruđen, Terčon 2, Buzan 2 (2:2), Stanisa 10 (0:2), Caharija 15 (3:6), Sedmak 1 (1:2), Dolhar 2, Ušaj, Starc 8 (2:3), M. Sosič 1; trener Vatovec.
PM: 8:15. TRI TOČKE: M. Sosič 1.

KONTOVEL - INTER 1904 65:86 (22:39)
KONTOVEL: Ban 1 (1:2), V. Sosič 4 (2:4), D. Gulič 17 (3:4), P. Sterni 12 (0:2), W. Daneu, Hmeljak 8, Kralj, Civardi 19 (2:4), Vodopivec 2 (0:1), Turk, A. Daneu (0:2), Ravbar 2; trener M. Ban.
PM: 8:19. TRI TOČKE: Civardi 1.

FINALE ZA 3. MESTO

KONTOVEL - SOKOL 85:59 (41:26)
KONTOVEL: Ban, V. Sosič 6, Hmeljak 6 (2:4), D. Gulič 8, P. Sterni 4 (2:4), W. Daneu 11 (0:3), Kralj 6 (6:6), A. Daneu 4 (2:5), Civardi 20 (2:3), Ravbar 3 (3:4), Vodopivec 13 (3:4), Turk 4 (2:4); trener M. Ban.
PM: 22:37. TRI TOČKE: W. Daneu 3.
SOKOL: Gruđen (0:1), Buzan 6 (1:3), Caharija 9 (1:1), Sedmak 12 (6:9), Dolhar 5 (1:4), Ušaj, Starc 11 (4:5), M. Sosič 10 (2:2), Lesica 3 (0:1), Klanjšček 3 (3:6); trener Vatovec. PM: 18:32. 3 TOČKE: M. Sosič 2, Buzan 1, Lesica 1, Starc 1.

FINALE ZA 1. MESTO

INTERMUGGIA DINO CONTI - INTER 1904 82:69 (50:27)
KONČNA LESTVICA: 1. Intermuggia Dino Conti; 2. Inter 1904; 3. Kontovel; 4. Sokol. (VJ)

Na sliki D. Križmančiča: Igor Civardi v lepem skoku med lansko prvenstveno tekmo.

obvestila - obvestila

SPDT priredi v nedeljo, 27. t.m., avtomobilski izlet na Zuc del Bor. Odhod ob izpred Prosvetnega doma na Opčinah ob 5.30 po sončni uri. Za informacije tel. na št. 213701 (Stojan).

ZSSDI obvešča, da bo danes, 23. t.m., ob 21. uri na sedežu v Trstu seja smučarske komisije.

ŠD KONTOVEL ODBOJKARSKA SEKCIJA obvešča, da bodo treninji za začetnice (letnik 1981 in mlajše) ob ponedeljkih in sredo od 17.00 do 18.30 v mali telovadnici ob odprtem igrišču na Kontovelu.

ŠD POLET KOŠARKARSKA SEKCIJA sporoča, da bodo urniki vadbe v minibasketu v telovadnici Pristaniških delavcev pri Briškihih kot sledi: ob torkih od 14.30 do 15.30 za letnike 1984/85/86; od 15.30 do 16.30 za letnika 1982/83 in ob četrtkih od 15.30 do 16.30 za letnike 1984/85/86 in od 16.30 do 17.30 za letnika 1982/83.

ŠZ DOM obvešča, da so treninji za minibasket (letniki 1982, 1983 in 1984) ob torkih od 15.45 do 16.45 in petkih od 14.45 do 15.45. Ekipa propaganda (letnika 1980 in 1981) pa trenira ob sredo od 16.45 do 18.00 in ob četrtkih od 16.45 do 18. ure. Informacije in vpisovanja ob urah treningov!

ŠZ SLOGA obvešča, da bo tudi letos v telovadnici openske srednje šole S. Kosovel tečaj otroške telovadbe in miniodbojke za osnovnošolske otroke. Urnik: sredo 14.45-15.30 (I. in II. razred), 15.30-16.30 (III., IV. in V. razred), sobota 14.45-15.45 (I. in II. razred), 15.45-16.45 (III., IV. in V. razred). Tečaj vodi prof. Franko Drasič in se bo pričel danes, 23. t. m. Vpisovanje neposredno do začetka tečaja.

ZDRUŽENJE ŠPORTNIH RIBIČEV VIPAVA

vabi člane in prijatelje na že tradicionalno društveno tekmovanje, lov na postrv, ki bo v nedeljo, 27. t.m., ob 8. uri. Tekmovanje bo v Vilešu. Poskrbljeno bo tudi za topli prigrizek. Prijave do 24. septembra na sedežu društva v gostilni Rubijski grad.

ZDRUŽENJE ŠPORTNIH RIBIČEV VIPAVA

organizira enodnevni rekreativni izlet z motorno ladjo (Cristina) z možnostjo ribolova. Odhod iz Gradeža v nedeljo, 18. oktobra, ob 8. uri. Na ladji bo poskrbljeno za paštauto in pijačo. Člani in prijatelji naj se čimprej prijavijo na sedežu društva v

gostilni Rubijski grad, ker je na razpolago le 30 mest.

KK BOR SEKCIJA MINIBASKET obvešča, da se nadaljujejo vpisovanja novih in »starejših« otrok za minibasket. Treninji so ob torkih in petkih na »1. maj«. Mlajši (3. razred do vrtca) trenirajo ob 15.00, vsi ostali (4., 5. in starejši) pa ob 16.00. Vpis kar na igrišču.

NAMIZNOTENIŠKI ODSEK ŠZ BOR obvešča, da poteka redna tedenska vadba najmlajših vsak torek in četrtek v društvenih prostorih od 17.15 do 18.45. Možen je tudi prevoz igralcev.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR obvešča, da bodo treninji za začetnike in začetnice (letnik 1982 in mlajši) ob torkih v telovadnici pedagoškega liceja pri Sv. Ivanu v Ul. Caravaggio od 15. do 16.30 in ob četrtkih na stadionu »1. maj« od 17. do 18. ure. Vpisovanje neposredno na treningih, ki jih vodi usposobljena vaditeljica in prof. telesne vzgoje Silva Meulja.

PLAVALNI KLUB BOR organizira od oktobra do maja v bazenu pri Alturi vadbo v plavanju za neplavalce, plavalce, tekmovalce in rekreacijo za odrasle. Vpisovanje od 18. do 20. ure po telefonu na št. 51377 do vključno petka, 25. t.m.

Obenem obvešča, da se je v bazenu pri Alturi pričela vadba udeležencev poletnih priprav v Cerknem z naslednjim urnikom: 2. tekmovalna skupina ob ponedeljkih, sredo in petkih od 16. do 17. ure; 1. tekmovalna skupina vsak dan od ponedeljka do petka od 17. do 18.30.

ŠZ GAJA organizira teniško šolo za otroke letnikov 1984-81. Za vse informacije in za prijave tel. na št. 212988 (Plesničar) ali na društvenem sedežu na Padričah vsak dan (razen v sobotah in nedeljah) od 18. do 19. ure.

SHINKAI K.K. obvešča, da se treninji pričnejo 21. t.m. v občinski telovadnici na Proseku (Naselje S. Nazario) s sledečimi urniki:

karate za odrasle (+14 let): začetniki 19.00 - 20.00, torek in četrtek; barvani pasovi (ločeni po stopnjah) 19.30 - 22.00, ponedeljek in torek; skupni trening 19.30 - 21.00, sredo; tečaj z utežmi 20.00 - 21.30, torek in četrtek; karate za preagoniste (-14 let): začetniki 17.00 - 18.00, ponedeljek in petek; barvani pasovi 18.00 - 19.30, ponedeljek in petek.

Vpisovanje v telovadnici ali po tel. 327342 (v večernih urah).

Kadetski turnir: borovci 2., Kontovelci 4.

Prejšnji konec tedna se je na stadionu »1. maj« odvijal zanimiv košarkarski turnir v organizaciji KK Bor.

Na tem turnirju so nastopile kadetske postave, le postava Bora je igrala z letom mlajšimi igralci. V polfinalnih tekmah sta se najprej srečali postavi Kontovela in Libertas. Tu je naša ekipa povsem razočarala in zmaga je šla Svetovčanom. Na drugi polfinalni tekmi so borovci poskrbeli za zelo prijetno presenečenje in povsem zaslužen premagali starejše nasprotnike Santosa.

Naslednji dan sta se odvijali finalni tekmi. V malem finalu je Kontovel spet razočaral in klonil pred so-

dilno postavbo Santosa. Vatovčevi varovanci so bili skozi vso tekmo za petami Tržačanov, toda si po prikazani igri zmage niso zaslužili in tako so pristali na končno 4., zadnje mesto. Finalni tekmi je prisostvovalo veliko število gledalcev. Tekma med Borom in Libertasom se je začela v popolnem izenačenju, naposled pa je prišla na dan predvsem fizična premoč gostov in tako so se plavi morali zadovoljiti s kočnim, toda zelo dobrim drugim mestom.

FINALE ZA 3. MESTO
KONTOVEL - SANTOS 72:74 (33:28)

KONTOVEL: Križman 16 (2:9), Spadoni 2 (2:7), Danieli 2, M. Spado-

ni 2, Žerjal 2, Colja 4 (0:4), Cingerla 3 (1:2), Emili 17 (7:11), Černe 18 (2:3), Šuligoj 6; trener Vatovec.

PM: 14:36; SON: 25; PON: Černe (38).

FINALE ZA 1. MESTO
BOR - LIBERTAS 72:88 (39:47)
BOR: Jagodic, Colja, Oberdan 11 (3:4), Sancin 4 (0:1), Uršič 30 (2:6), Pozar 9 (2:5), Caser, Štokelj 1 (1:2), Gregorič 2, Miralen 15 (5:6); trener Krečič.

PM: 14:24; SON: 21; PON: Oberdan (30).

KONČNA LESTVICA: 1. Libertas, 2. Bor, 3. Santos, 4. Kontovel. (Matija Jogan)

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Žiro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglasi: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski

dnevnik

sreda, 23. septembra 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Pogovor z naslovnim škofom msgr. Vekoslavom Grmičem

Nihče nima v zakupu vse resnice

MARIBOR — Slovenija je v zadnjih letih doživela »duhovno obnovo«, ki je v praksi privedla do uveljavitve demokratičnega večstrankarskega parlamentarnega sistema po meri razvite Evrope, do nove sodobne gospodarske doktrine, ki vodi v privatizacijo slovenskega gospodarstva in temeljito reformo gospodarskega sistema v Sloveniji na tržnih osnovah, ter končno tudi do osamosvojitve Slovenije. Med tistimi Slovenci, ki so se vrsto let - tudi v tistih časih, ko to ni bilo lahko - dosledno in ne glede na vse okoliščine zavzemali za spoštovanje različnosti, pluralizem in demokracijo ter s svojim pisanjem in javnim delovanjem največ prispevali k »prenovi« duhovnega življenja v Sloveniji, je tudi naslovni škof dr. Vekoslav Grmič, ki je danes eden največjih razumnikov in humanistov na slovenskem štajerskem. Z njim smo s pogovarjali o nekaterih aktualnih vprašanjih, ki so tačas v središču pozornosti v Sloveniji.

Zdi se, kakor da bi bili državljani Slovenije dve leti po prvih večstrankarskih volitvah v Sloveniji nekoliko razočarani, saj so očitno mnogi pričakovali, da bo mogoče v novem sistemu hitreje premagovati težave. Sedaj pa zaradi nenehnih stankarskih razprtij prihaja do nerazumnih blokad v slovenskem palamentu, gospodarska reforma se nenehno odlaga, zaradi rastoče gospodarske in socialne krize pa ljudje živijo iz dneva v dan slabše. Kje je izhod iz sedanjih blokad in težav?

»Podoba je, da je večina ljudi vse preveč pričakovala od antikomunizma. To pomeni, da se sploh ni smo spraševali, kaj pride po tem, ko bomo odpravili enostrankarski sistem. K temu so seveda prispevale svoj delež tudi stranke, ki so se združile v nekakšni antikomunistični koaliciji. Ko pa je nastalo vprašanje, kakšno podobo naj dobi sistem, ki naj bi nasledil starega, so naenkrat stranke začele v ospredje postavljati svoje strankarske interese

in težile za tem, da bi vsaka na svoj način prevzela oblast.

Prav to je stranke tudi odvrnilo od tega, da bi se bolj angažirale za resnične probleme, na primer gospodarske, temveč so v ospredje postavljale le strankarsko politična vprašanja. Ni čudno, če je prišlo do vedno večjih razprtij med strankami tudi v omenjeni antikomunistični koaliciji in da so ljudje zaman čakali resnejših pobud pri reševanju žgočih vprašanj. Delno je to razumljivo, saj je strankarski sistem nastal po večletnem enostrankarskem sistemu. Kljub temu pa bi lahko pričakovali nekoliko več posluha od vseh strank na Slovenskem za resnične probleme, ki težiijo slovensko ljudstvo.

Marsikaj, kar se je v slovenskem parlamentu dogajalo pa kljub vsemu zbujajo upanje, da se bo demokracija v Sloveniji razvijala na tak način, da se bodo stranke v resnici posvetile delu za slovenski narod in za njegovo lepšo prihodnost. Kadarkoli je namreč bilo treba končno odločiti o nečem, česar ne bi bilo mogoče več odlagati, so se stranke vendarle razumno obnašale in sporazumele. To velja na primer tako za proces osamosvajanja kakor v zadnjem času tudi za sprejem volilne zakonodaje.

Z zaupanjem tedaj lahko gledamo v prihodnost samo, če se bomo čimprej naučili resnične demokracije, se pravi, da bomo znali kljub različnim pogledom in posebnim interesom vedno postavljati v ospredje resnične interese slovenskega ljudstva in njegove potrebe.

V Sloveniji je stari gospodarski sistem pravzaprav že razpadel, novega pa še ni, zato vlada na gospodarskem področju stihija, ki omogoča »črne privatizacije« in različne »malverzacije ter špekulacije«, s katerimi del državljani bogati, medtem ko na vrata večine prebivalstva že trka socialna stiska in marsikdaj celo revščina. Ali ne obstaja nevarnost, da gospodarska in socialna kriza povzroči ta v Sloveniji tudi moralno krizo,

v kateri bo edini »pravi bog« denar, poštenje in čast pa njegovi dekli?

»Moralna kriza je v resnici že prisotna, saj se je tudi stari sistem zrušil zaradi moralne krize, ki ga je takorekoč razkrojila. Zato ni čudno, da je tudi danes pravi bog ljudem denar, poštenje in čast pa ne veljata nič ali zelo malo. Resnične vrednote, ki jih je kljub večkrat popolnoma nasprotni praksi zagovarjal tudi stari sistem in ki so v resnici obče človeške, so s sistemom izgubile svojo veljavo. Za moralne vrednote pa, ki so nam tudi danes potrebne, ni dovolj duhovnih osnov, na katere bi se naslonile in ki bi jih motivirale. Demokracija in tržno gospodarstvo namreč sama po sebi ne moreta zagotavljati uveljavljanja moralnih vrednot, temveč je zato potrebna tudi duhovna rast človeka in zato ustrezna kultura, za katero pa si je treba posebej prizadevati.

Nasploh se zdi, kakor da številni Slovenci v teh »prehodnih in prenovitvenih« časih preprosto ne vedo več, katere vrednote in moralna načela naj spoštujejo - zavrgli so tudi tiste humanitarne vrednote iz časov socializma, ki bi jih bilo treba ohraniti, novih pa še niso našli. Tako nekateri menjujejo stranke, kakor sezonsko gardero, drugi nekdam veliki zagovorniki »delavskega samoupravljanja« na veliko varajo delavce, nekateri bivši borci za demokracijo se pretvarjajo v avtokrate in podobno. Ali vas kot človeka, ki je spisal veliko del o morali, vse to kaj preseneča? Ste pričakovali, da bomo Slovenci bolj ali celo manj dostojanstveno peživali spremembo režima in se prebijali skozi socialno stisko porojeno iz gospodarske krize?

»Glede na prej omenjeno stanje pravzaprav ni bilo mogoče pričakovati, da bi se ljudje v novih razmerah tako vedli kakor bi v resnici zahtevala ustrezna moralna zrelost. Tako se je v resnici močno razbohotilo teženje za osebnim bogatenjem

ne glede na moralne norme in ne glede na to, da to vodi v stanje, ko bodo nekateri vedno bogatejši drugi pa vedno revnejši. Z realsocialističnimi zablodami smo pač zavrgli tudi tiste, v tem sistemu nikoli uresničene pa vedno deklarirane ideje resničnega humanizma, ki so sestavnica vsake socialno pravične družbene ureditve.

Veliko lahko k humanistični izobrazbi in vzgoji prispeva tudi šola. Kaj menite o pobudah, da bi na Slovenskem uvedli verouk v šole?

»Šola je gotovo zelo pomembna pri oblikovanju človekove duhovne podobe. Mislim pa, da verouk kljub temu, da je vera lahko izreden motiv za moralno življenje, ne spada v šolo, ki mora upoštevati pluralistično miselnost današnjega človeštva. V šolo pa spada vsekakor tudi dobra informacija o različnih verstvih in o osnovah človekovega moralnega življenja. To informacijo naj bi dobili vsi učenci brez razlike, saj je slovenska kultura naprimer prežeta med drugim tudi s krščanstvom. Verouk v ožjem pomenu besede - se pravi uvajanje v versko življenje in v življenje s Cerkvijo - pa spada v cerkev, v katehetske prostore ali tudi v šolo kolikor ni ustreznih prostorov zunaj nje, vendar naj bi ga obiskovali pač otroci vernih staršev oziroma tistih, ki to želijo. Na tak način bi se namreč izognili nevarnosti, da bi še kdo kdaj poskušal med šolske predmete uvrstiti kakšno ideologijo.

Sploh pa moramo vedeti, da otrok ne vzgaja samo šola, temveč morda še bolj sredstva družbenega obveščanja. Zato bi se morala v resnici vsa družba prizadevati za moralno rast človeka, kar pa je mogoče dosežati na različne načine. Ne smemo namreč misliti, da je lahko moralen samo veren človek.

Sicer pa kako so nasploh po vaši sodbi trenutno urejeni odnosi med Cerkvijo in državo?

»Odnosi med Cerkvijo in državo so se že v prejšnjem režimu razvija-

li v vedno pozitivnejšo smer. Čeprav še niso dosegli tiste stopnje, da bi Cerkev lahko bila zadovoljna z njimi. Danes so ti odnosi dokaj zadovoljivi. Vendar še obstajajo nekatera odprta vprašanja. Vsekakor bi se Cerkev morala varovati povezovanja z različnimi strankami in vedno upoštevati, da je vera predvsem človekova svobodna odločitev. To pa pomeni, da bi morala znati Cerkev tudi upoštevati in spoštovati drugače misleče in nikakor ne misliti, da ima vso resnico v zakupu.

Za konec še bolj osebno vprašanje. Pred prvimi parlamentarnimi volitvami vam je več strank in še več nepolitičnih združenj državljanov predlagalo, da bi kandidirali za poslanca v slovenskem parlamentu. Med drugim so vas k temu nagovarjali tudi številni mariborčani in rokaji v Prlekiji in Pomurju. V Sloveniji so ponovno pred vrati volitve. Ali boste letos, gospod naslovni škof, pripravljeni sprejeti kandidacijo za poslanca v slovenskem parlamentu?

»Čim je nastala v Sloveniji demokratska ureditev z večstrankarskim sistemom se mora uradna Cerkev vzdržati vsakega strankarsko-političnega angažmaja. To pomeni, da se ne sme povezovati z nobeno politično stranko tako, da bi potem zagovarjala samo to stranko kot svojo ali priporočala vernim ljudem, da naj jo volijo. Cerkev ima pravico in se mora zavzemati za vse pravično in dobro tako za posameznika kakor za skupnost ter zavračati vse, kar temu nasprotuje. Krščanska v polnem pomenu besede pa tako ne more biti nobena politična stranka. Verni ljudje se naj po svobodnem premisleku in svojem prepričanju sami odločajo za tisto stranko, ki jo pač spoznajo za najboljšo zagovornico resnično človeških vrednot in interesov naroda. Zaradi tega svojega prepričanja tudi sam nisem pripadnik nobene stranke in se niti malo ne mislim za katerokoli stranko posebej angažirati. Pri volitvah se bom odločal po zgoraj omenjenih načelih.« (NIA)

MIAMI — V normalnih časih bi porabili 3 do 4 ure za avtomobilsko vožnjo od središča vlemesta Miami do 164 milj oddaljenega Key Westa, najjužnejšega mesteca ZDA, ki leži na nizkem otočku sredi Karibskega morja. Key West se nahaja na zadnjem od številnih otočkov, takojmenovanih Keys, ki se vrstijo drug za drugim sredi odprtega oceana. Otočki so le nekaj metrov višji od morja, po njih je speljana lep, ponekod široka cesta, povezani so z mostovi. Najdaljši je dolg kar 9 kilometrov. To ni nič čudnega, saj smo tu, pa čeprav sredi odprtega morja, kot v nekaki laguni. Cesto so zgradili že v tridesetih letih, nekatere mostove pa so obnovili pred kratkim. Na vseh otočkih, ki so skoro vsi podolgovate oblike, je cel kup hotelčkov, stanovanjskih počitniških hiš, športnih igrišč in predvsem pristanišč za jahte vseh vrst. Na skrajnem robu, v že omenjenem Key Westu, kjer je tudi majhno letališče, je tudi hiša, danes muzej, kjer je več let bival znani ameriški pisatelj Ernest Hemingway. V tem idiličnem kraju je napisal, tako vsaj pravijo, romana Zbogom orožje in Starec in morje.

V teh dneh pa moraš zato, da prideš iz središča Miamija na Key West porabiti kaki dve uri več. To iz preprostega razloga, ker glavna pot proti jugu pelje naravnost skozi kraj, kjer je pred nekaj tedni divjal orkan Andrew. Po tej štiripasovni, ponekod tudi šestpasovni cesti, vozijo ob vsaki uri tisoči avtomobilov in tovornih vozil.

Na teh cestah je velika gneča, na vseh križiščih promet urejejo policisti, prostovoljci in vojaki, ki s kompliciranimi znaki še bolj zapletajo gnečo. Takšno ročno urejanje prometa je pravzaprav videti na vsem območju takojmenovanega Velikega Miamija, na kakih 100 kilometrih razdalje v smeri sever-jug, saj je orkan raztrgal žice, na katerih so viseli semaforji.

Pa smo že pri škodi, ki jo je povzročil letošnji prvi orkan v tem predelu sveta. Da je bil Andrew prvi, je dokaz v tem, da Američani orkane nazivajo z osebnimi imeni in vsako leto začnejo kar na začetku abecede. V prejšnjih letih so orkane nazivali z ženskimi imeni, pa čeprav je angleška beseda hurricane moškega spola. Feministke v ZDA so protestirale in tistemu, ki je bila naložena naloga poimenovanja orkanov, je bilo naročeno, da mora na tem področju veljati enakopravnost. Prvi letošnji orkan, »moškega spola«, je bil najhujši od vseh, ki so bili v teh krajih v povojnem

Po razdejanju orkana Andrew je v Floridi že stekla obnova

času. Pustošil ni le na Floridi, marveč tudi v Louisiani in zatem še v Mehiko.

Kakih 50 kilometrov severno od Miami Citiya je nevihta razbila veliko šip, ponekod so padle električne in telefonske linije, izrutili je bilo veliko dreves. Tu pa tam je odneslo marsikak strešnik, na sidriščih v lagunah je poškodovalo tam zasidrane jadrnice ter kup plavajočih hišic, ki so v teh krajih zelo v modi. Na prodaj so po zares bagatelnih cenah. K sreči orkan ni dosegel kraja Fort Lauderdale, kjer je v kanalih, ki nas spominjajo na tiste v Benetkah, prostora za kar 40.000 plovil. Fort Lauderdale je največje tovrstno pristanišče v ZDA in samo tu je več urejenih sidrišč kot v vsej Italiji. Za vsako posadko je urejeno tudi lepo stanovanje.

Najhujše je južno od središča Miamija, v grofiji Dade. V njej živi poldrug milijon ljudi. Ko se voziš po cesti skozi te kraje se ti spomin povrne v tiste čase, ko si se vozil po furlanskih krajih, ki jih je pred petnajstimi leti poškodoval potres. Vendar je tu na Floridi pogled na ruševine groznejši, saj so ruševine, boljše bi rekli podrtje, ena za drugo na področju dolgem kakih trideset kilometrov ob glavni cesti. Nič ni ostalo pokoncu. Veter je odnesel strehe in zidove vseh nizkih hiš, ki so sicer bile v glavnem montažno grajene. Podrte so vse bencinske črpalke, uničene so tovarniške hale, dvonadstropni trgovski centri, ob njih maloštevilne tri ali štirinadstropne hiše. Na tleh so leseni, železobetonski in železni drogovji električne napeljave.

Povsod samo razdejanje. Povsod iznajdljivi trgovci, ki so z malimi tovornjaki pripeljali male stroje za proizvodnjo električne energije kot tudi prodajalci večjih kontejnerjev s pitno vodo. Vsepovsod seveda tudi veliko ljudi, ki stikajo v porušeni stavbah in iščejo to kar jim je ostalo.

Meteorologi so tokrat predvideli, da bo orkan zelo hud in pravočasno je več stotisoč ljudi zbežalo na varno. Zaradi tega je bilo človeških žrtev le okrog petdeset. Metereologi in nihče drug pa niso mogli ubraniti vetru, da ne bi podrl hiš.

Obnovitvena akcija je že stekla. Ameriški predsednik Bush je že nekaj dni po tej narav-

ni katastrofi proglasil izredno stanje in pozval Američane, naj pomagajo poškodovanim krajem. Oglasili so se Rdeči križ in druge humanitarne organizacije, vendar le z zdravili, hrano in rabljenimi oblekami. Njegovi kritiki trdijo, da je Bush tako hitro ukrepal, ker imajo republikanci na Floridi večino in ker je to ena izmed zveznih držav z najvišjim številom volilnih glasov. Tudi zaradi tega tu najbolj razširjeni dnevnik The Miami Herald postavlja v ospredje vsa Busheva prizadevanja in skoro ignorira nastope demokratskega kandidata Clintona, ki je tudi v poškodovane kraje prišel iskat glasove.

In vendar kritike letijo tudi na račun Busheve vlade. Več dni je namreč čakal, da je odredil vojski, da gre na pomoč porušeni krajem. Kljub temu, da je orkan zelo poškodoval tudi eno največjih ameriških letaliških baz, tisto v Homesteadu, od koder običajno vzletajo ameriška letala za vse akcije v Evropi in v Južni ali Srednji Ameriki, je bila vojska več dni, preveč dni, odsotna. To zaradi zapletene ameriške zakonodaje, ki ne dopušča uporabo vojske na domačem ozemlju. Najprej pridejo na vrsto domači činitelji, v vojaškem oziru državna narodna garda. Šele s privolitvijo krajevnih, t.j. državnih oblasti, lahko poseže zvezna administracija.

Zaradi tega šele sedaj iz drugih severnih držav ZDA prihajajo dolge kolone vojaških vozil. Veliko le-teh je še v barvah uporabljanih pred poldrugim letom, ko so ta vozila prepeljali v Kuvajt. Veliko blaga so pripeljali z ladjami in z njih z velikimi helikopterji. Na poškodovanem ozemlju vojska le sodeluje s policijo in domačo civilno oblastjo. Vojaki so postavili velike šotore, brezkalčno delijo hrano, sodelujejo pri obnovi. Nadzirajo tudi imovino in zvečer vidiš močne vojaške patrolje s čeladami in naperjenimi brzostrelkami, ki nadzorujejo promet, ter pregledujejo sumljiva vozila. Časopisje poroča, da so tu pa tam aretirali ljudi, ki so ropali v zapuščenih hišah. Zaradi pretrganih telefonskih zvez so bile postavljene številne prenosne kabine s satelitsko povezavo.

Pogled na vse to razdejanje ti seveda nekoliko pokvari počitnice. Bolje se počutiš na

uvodoma omenjenih otočkih, ki jih je Andrew pustil pri miru. To je pravi turistični raj. Enako je severno od poškodovanih krajev, kjer življenje poteka čisto normalno. Tam ti gostilničarji vedo celo povedati, da so zaradi hudega orkana celo zadovoljni, saj v te kraje prihajajo delavci in tehniki, ki sodelujejo pri obnovi. Najprej so prišli uslužbenci telefonskih in električnih družb, skupno z njimi pa cenilci zavarovalnih družb. Nekaterim le-teh grozi bankrot, saj bodo morale plačati veliko premij svojim klientom. V ameriškem tisku obtožujejo nekatere ameriške zavarovalnice, da so že istega dne, ko je pridivil orkan, dvignile ceno za premije.

Amerika pa ne bi bila Amerika če ne bi ljudje zaslužili pa čeprav na račun tako velike naravne nesreče. Banke so prve obnovile svojo službo v vseh poškodovanih krajih. Dajejo posojila seveda za primerne obresti. Trgovci ponujajo ponesrečencem svojo pomoč, seveda proti primernemu plačilu. Vsi lokalni časopisi so polni reklam za montažne hiše, pohištvo, gospodinjinske aparate, in povsod stoji napisano, da so cene ugodne za vse tiste, ki jih je prizadela nesreča. Trgovci z rabljenimi avtomobili so že pripeljali veliko avtomobilov. Izrta drevesa so namreč poškodovala oziroma uničila tisoče avtomobilov. Enaka usoda je doletela motorne gliserje in jadrnice. Kdor ima opravka s temi plovili, bi se zgrozil, ko bi bil videl, koliko le-teh je poškodovanih ali uničenih.

Življenje se nadaljuje. Drugače tudi ne bi moglo biti. Tam, kjer je orkan izrul le drevesa in razbil nekaj šip, so še kar zadovoljni. Tudi zaradi tega ker v ta turistično najbolj privlačni kraj ZDA prihajajo radovedneži, ki si bodo kupili vsaj majico, na kateri piše »Preživel sem Andreja« ali kak drug spominček. Ameriški upokojenci bodo tudi v bodoče prihajali v ta najbolj tople kraj ZDA, tu kupili svoje vrstne hiše in polnili razne tipične ameriške restavracije, kjer dobiš vse za pod zob, le kaj podobnega našim srednjeevropskim okusom ne. Če greš v markete boš sicer na policah našel tudi slovensko vino z oznako Avia, ki ga uvaža neko podjetje iz Orlando. A kaj, ko je to slovensko vino med vsemi najcenejše, od 2 do 3 in pol dolarjev, medtem ko so vsa druga vina, začeni z domačimi, kalifornijskimi, dražja od 4 dolarjev. Ko se vrneš domov in iz radovednosti pogledaš v novogoriški market ugotoviš, da je vino Avia dražje v Sloveniji kot v ZDA.

MARKO WALTRITSCH